

numerar conform
F. No. 157.012/1934

MAGYAR

Nagys. Kozma András úrnak
HUNGARIA
BUDAPEST
VI., Vilmos császár-út 55.

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr. Paál Árpád

Laptulajdonos: **szent László NYOMDA R.-T.**
Felelős igazgató: **FOLLMANN GÉZA**
Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr. Gyárfás Elemér**

A király kinevezte a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal vezetőségének magyar tagjait

**Bánffy Miklós és Szász Pál került az igazgatóságba
ét kilenc magyar kapott helyet a Legfőbb Nemzeti
Tanácsba**

Bucuresti. Saját tud. Február 6-án, hétfőn háromszakaszos királyi dekrétummal kinevezték a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal direktorátusának és a Legfőbb Nemzeti Tanácsnak magyar tagjait. E dekrétum így hangzik:

1. szakasz: Kineveztetnek a direktorátusba: Dr. Bánffy Miklós a szellemi foglalkozások és Szász Pál dr. a földművelésügyi és a kézműves munka képviselőjéül.

2. szakasz: Kineveztetnek a Nemzeti Ujjászületési Frontja Legfőbb Nemzeti Tanácsának tagjaiként: a földművelésügyi és a kézművesség

képviselőjéül: Konopi Kálmán dr., Mikó László, Teleki Ádám, Jósika Miklós; az ipar- és kereskedelem képviselőjéül: dr. Mikó Imre, dr. Gyárfás Elemér, Szabó Béni, Teleki Ernő és Szentkereszthy Béla.

3. szakasz: Miniszterelnökünk van megbízva e dekrétum végrehajtásával.
Kelt Bucuresti, 1939 február 6.

Aláírva:

CAROL.

Ellenjegyezve:

Armand Călinescu viceminiszterelnök.

Az újkormány első miniszter- tanácsai ülésén elkészítették a program-nyilatkozatot

**Nemzeti alapon és nemzeti keretben megoldás keresése minden
időszerű kérdésre**

Bucuresti. Saját tud. A kormány tagjai hétfőn Armand Călinescu helyettes miniszterelnök elnöke alatt minisztertanácsra ültek össze, amelyen megvitatották és jóváhagyták a programnyilatkozatot, amelyet a kormány értesülésünk szerint, kedden este közzé fog tenni.

Az új programnyilatkozat a napirenden levő kérdéseknek nemzeti alapon és nemzeti keretben való megoldását tűzi ki célul. Együttal előírja min/zen egyes szakminisztérium elvégzendő feladatait az állam új szervezeti és munkabeli felépítéséről és rendjének megalapítására.

A/ AMERIKAI RÁDIÓÁLLOMÁSOK FÉLÓRÁS ELŐADÁSA ROMÁNIARÓL

Bucuresti. Saját tud. A newyorki világkiállítás kapcsolatban Gusti professzor, a román kiállítás főbiztosa megállapodást létesített, amely szerint az amerikai rádióállomások február 12-én 20.30 órakor (román időszámítás szerint) egy félórát fognak szentelni Romániának. A leadást a

bucuresti rádió eszközi s a gényai adó továbbítja az óceánon túlra, rövidhullámon.

Amerikából a román programot leadják Ausztráliába, Ázsiába, Afrikába és Európába, majdnem 400 állomás közvetítésével.

A román programot Károly király beszéde fogja megvívni, aki szöveget intéz az amerikai néphez, aztán Enescu „Román poema” című darabjával s román ének és zeneszámokkal egészül ki a program.

EGY ANGOL GAZDASÁGI VEZÉREGYENISÉG LÁTOGATÁSA BUCURESTIBEN

Bucuresti. Saját tud. Bucurestibe érkezett Lord Sempill, az angol gazdasági élet egyik kimagasló személyisége, több tröszt vezére és néhány napig fog a román fővárosban tartózkodni, ahol érintkezésbe lép a román ipar- és kereskedelem különböző ágainak képviselőivel. Új román-angol csereviszonyok létesítése céljából.

Eltűnt a bolgár király

Két hét óta nincs hír a külföldi útra távozott uralkodóról

Szófiából jelentik: Bolgár polgári körökben fokozódó nyugtalansággal tárgyalják Borisz cár külföldi tartózkodásának körülményeit. A cár jelenlegi tartózkodási helyéről ugyanis újabb semmi hír sem érkezett. Két héttel ezelőtt indult el Borisz cár Mária orosz hercegnő esküvőjére Romába, ahol Viktor Emánuel

olasz király vendége volt és Mussolini miniszterelnökkel is megbeszélést folytatott. Az esküvő lezajlása óta semmiféle hír nem érkezett a cár tartózkodási helyéről. Beavatott bolgár politikai körök értesülése szerint a közeli napokban a kormány nyilatkozatot ad ki Borisz cár utazásáról és tartózkodási helyéről.

Amivel a falunak tartozunk

Igazán dicséretes az a munka, amit az utóbbi időben úgy az erdélyi magyar sajtó, mint a különböző egyesületek falvainak, a magyar falu fejlesztésének érdekében kifejtettek. Dicséretreméltó munka ez és mint naponként tapasztalhatjuk, a kezdeti és szervezeti nehézségekkel küzdő munkások már több-kevesebb helyi eredményt tudtak elérni.

Egyik komoly kisebbségi sajtószervünk annakidején, őszinte hangot megpendítve, szeméremvetette a falusi értelmiség tagjainak, hogy nem tudnak bánni a falusiakkal, nem tudnak a falu nyelvén beszélni s ez az egyik legnagyobb akadály a eredményes falumunkának. Boncolta, fejtegette a lap azt is, hogy mik azok a végzetessé válható hibák, amelyeket magunkból ki kell küszöbölni. Nem részletezzük most az említett cikket, hiszen akik komolyan foglalkoznak a falufejlesztés kérdésével, azok azt hisszük, teljes egészében átolvasták, átértézték és igazat adtak az őszinte írásnak.

Ebben a munkában, a falu kulturális és gazdasági életszínvonalának emelésében sokkal nagyobb szerepe van a magyar fiataloknak, mintsem gondolnók. Mert nem jut el minden faluhoz a jól-rosszul szervezett falumunkás csoport. S ha még el is jut, akkor sem érhet el igazi eredményt, csupán a bajok felkutatásával és néhány estéli táborúttal. A falusi intelligenciára, — de az öregebb korosztály fáradtsága, kimerültsége, megpróbáltatásokban való elfáradtsága miatt — a fiatal falusi intelligenciára hárul a falufejlesztés szent kötelessége.

Kevés, vagy talán nincs is olyan erdélyi magyar falu, amelyekben ne lennének középiskolai, vagy felsőbb tanulmányokat folytató diákok, melyekben nem lennének fiatal szabadfoglalkozásúak, vagy ha csekély számban is, fiatal állami, községi vagy magánhivatalnokok. Hosszú évek alatt alkalmunk volt megfigyelni a falusi magyar diákok vakációzását. Nem, korántsem sértette a szemünket az, hogy a hosszú, fáradságos iskolai hónapok után azt a néhány hetet gondtalan szórakozással töltötték ifjaink. Nem, nem ez bántott bennünket, hanem az, hogy a mi kedves véreink úgy, amint haladtak a tudományok, osztályok ranglétráján, ugyan olyan lépésekkel távolodtak a falutól. Egyszerű földművelők, egyszerű falusi iparosok diákjai, hogy úgy mondjuk, külön „klikket” szerveztek a vakációs hetekben és hónapokban és ezt a kis zártkört mind bevehetlenebb, megközelíthetlenebb falakká nőtték ki az évek. Megértjük mi a fiataloknak ezt a magamtársasága keresését. Megértjük, de csak egy bizonyos határig. Mert hej! sok faluban nézik indokoltan rosszemmel ezt az ürrekrutálást. Lehet büszke az a földművelő, vagy egyszerű falusi iparos arra, hogy fia, akit verejtéke árán tanított a városban, itthon a tanítóék, a malmosék, az orvos urék és a patikárosok társaságában tölti a vakációt, zsúrozik, teniszezik, strandol, bridzsezik. De még büszkébbek volnának arra, hogy, ha nem is mindennap, de úgy néha-néha szóbaállna a szomszédék Jósikájával, vagy az öreg csizmadianak mesélne a világ folyásáról. Hiszen Jós-

ka valamikor padoszszédja volt az elemi iskolában s az öreg csizmadia meg nyárestéken térdén lovagoltatta. Igen, az édesanya féltő kézzel simítja ki és az első házban az ágyraterítve óvja a pantallót, nehogy kimenjen belőle a vasalás, mert a diákfia az állatorvos úrékhoz megy táncolni — s az Icuca is ott lesz, a patikus leánya... S ha késő éjjel hazajön, álmokat sző a fiu. De nem álmodik a faluról.

Hát most mondjátok fiúk, feleljetek őszintén: jól van ez így? Ezzel tartoztok ti szüleiteknek, ezzel falutoknak? Aldjon meg a Jóisten benneteket, tekintsetek egy kicsit széjjel. Nézzétek: a gyermekek piszkosak, nevetlenek, nézzétek: több a kocsmázó, mint a templomozó. Nézzed fiatal barátom, hiszen ez a te

falud — az én falum. Hol a gazdakör? Hol az észszerű gazdálkodás? Hol a téli tisztálkodás? Számold meg csak, hány fürdőkád van az egész faluban — és számold meg, hány gyermekkoporsót kísérnek ki a temetőbe. Fiatal barátom, fiatal barátaim, ti sok szépet, okosat, jót szedtek magatokba a sok rossz mellett a városban. Hintsétek, sugározzátok minden zúgba-sarokba azt a fényt, mit kendőbe gyűjtögetett nehéz garasok árán szereztetek. Hintsétek barátaim, hiszen fiatalok vagytok, szemetekben még virágosan csillog a tűz és karjaitokon még acélosan feszülnek az izmok.

És ne féljétek, munkátoknak a gyümölcse méltó jutalom lesz számotokra is. Ne féljétek, nem nehéz ez a munka; nem nehéz, csak le kell szállani arról az átkozott magas lórról.

(—laky)

Tájékoztató a püspökszentelésre

— A rendezőbizottság közlése —

Kolozsvárról jelentik: A február 12-én tartandó püspökszentelésre az előkészítő bizottság szükségesnek tartja az érdekeltekkel az alábbiakat közölni:

1. Meghívottak és jelentkezettek részére kiállított belépő-jegyeket egyidejűleg postán megküldöttük. Minden résztvevő a jegyeket hozza magával, mert ezek nélkül sem a templomban, sem az ünnepi ebéden nem jelenhet meg.

A Pázmány Társaság ünnepi közgyűlése

Kolozsvárról jelentik: Az Erdélyi Római Katolikus Népszövetség Pázmány Társasága február 11-én, szombaton délután 6 órakor a piarista főgimnázium Jósika-termében Márton Áron püspök felszentelése alkalmából diszközgyűlést tart, a következő értékes műsorral:

1. Himnusz. Monteverdi-Kerényi: ünnepi ének. Éneklő a Marianum-liceum énekkara.
2. Elnöki megnyitó. Mondja Pakocs Károly pápai kamarás, szatmári kanonok, a Pázmány Társaság elnöke.
3. Verseiből előad: Kiss Jenő, a Pázmány

Társaság rendes tagja.

4. Erdély székely püspökei. Felolvassa: dr. Biró Vencel, a piarista rend tartományi főnöke, a Pázmány Társaság rendes tagja.

5. „Laudes Siculorum”. Verseik. Előadja: dr. Erőss Alfréd, a Pázmány Társaság rendes tagja.

6. Zárószó. Mondja Gyárfás Elemér, az Erdélyi Egyházmegyei Tanács világi elnöke, a Pázmány Társaság alelnöke.

7. Koudela: Christus Vincit! Pápai himnusz, éneklő a Marianum-liceum énekkara.

A nyúl kiugrik

Irtó: Marjalaky Tibor

Igaz, már hallottam úgy félfüllel és Laci is értesített leveleiben erről a fordulatról, de azért csak nem hittem az egészet. — Hát hogyan is hittem volna, amikor szerintem és az egész falu szerint: Még az Uristen is egymásnak teremtetten Laci és Annuskát.

Nem is volt még egy ilyen pár a környéken. Laci, magas, barna, szélesvállú, nagyon komoly fiú. — míg Annuska a legédesebb és legaranyosabb szőke kislány, akit valaha láttam. Annuska sem volt szegény, Lacinak is volt mit aprítania a tejbe... Már engedje meg a világ, de nagyon egymáshoz illettek.

Méltó volt tehát fölháborodásom, amikor husvéti szabadságomra hazatérve saját két szememmel győződtem meg, hogy bizony Laci és Annuska között csakúgy szakadoznak az aranyfonalak.

Alig vártam, hogy találkozam Lacival. Gyermekei jópajtasok voltak, a középiskola padjait is mint jószomszédok koptattuk hosszú esztendőkön át. Nem is volt titkunk egymás előtt.

— Mi van a kislánnyal te Laci? — volt az első kérdésem, amikor kiörvendztük magunkat a viszontlátás felett.

— Ugyan miféle kislánnyal?! — adta a szentet az én komám.

— Tyűh, azt a nemjőjét! — kiáltottam föl — hát már tudni sem akarsz róla? Ez már csakugyan nagy szó!

Node elővettem én a kedves barátomat és addig vallattam, kereszkérdetem, amíg mesélni nem kezdett.

... Nem is olyan régen volt. Egyszer csak megállt az után Gerey néni, Annuska édesanyja s azt mondja, néhány bizalmas szava volna hoznám.

— Nézze Laci — mondotta, mikor mellésgödtem — Annuska már tizennyolc éves és mi bizony szeretnénk férjhez adni. Megértjük mi, tudja Laci — folytatta, — hogy maguk nagyon jól szórakoztak, de úgy-e nem haragszik, ha arra kérem: ne jöjjen többet hozzánk... Szép, nagyon szép a fiatalság, — de egy fiatalember most nagyon komoly szándékkal közeledne és éppen csak magától nem mert eddig nyilatkozni... Úgy-e megért engem...

Hogyne, Laci nagyon is megértette Gerey néni. Annuska megértette, hogy nem értett semmit. Forogni kezdett körülötte a világ és a nagy forgásban csak azt vette észre, hogy Annuska egyszerre nagyon, de nagyon messze került tőle.

— Napokig nem értettem semmit — folytatta vallomását Laci — végre elhatároztam, hogy beszélék Annuskával. Nem rendeztem tudod jeleketeket, csak annyit kérdeztem tőle:

— Igaz ez Annuska?

— Ó nem nézett reám, de azért határozottan mondta:

— Igaz, Laci.

— Hát akkor... Isten vele... Elmentem. Annuska ki sem kísért.

Szóltanul sétáltunk tovább. Szemem sarkából figyeltem barátom arcát. Komoly volt, szokatlannul komoly.

— Te Laci — kérdeztem tőle hosszú hallgatás után — úgy-e te még most is szereted Annuskát?

Nem szólt Laci egy árva szót sem. De nagyon jól ismertük egymást. Úgyis megértettem.

Hosszú hónapok után kerültem haza megint. A szőlődombokon már szüretre édesedtek a gerezdek... Este a régi helyen vártam Lacit. És míg az akácrosos utcán sétáltam végigfutott előttem a hosszú idő. Lacitól kaptam néhány levelet. De hiába vártam Annuskától soha egyetlen sort sem írt. Másoktól tudtam meg, hogy Laci a pin-

Különvonat indul az ideai Liprsei tavaszi Vásárra

Folyó év március 3-án egy különvonat Brassóból a Liprsei Vásárra (külön kocsikkal) Cuceştiből, Nagyszebenből, Kolozsvárról és Temesvárról) rezervált ülőhelyekkel. Lipcsébe érkezik március 5-én reggel, visszautazás Lipcséből márc. 10-én. 5 napi liprsei tartózkodás alatt teljes ellátás, szakkereskedés a vásáron és szórakozás.

Egy személy részvételi díja 7000—7500 leig. Ez összegben bennfoglaltatik az oda- és visszautazás költsége, a kollektív utlevél költsége, 5 napos tartózkodás Lipcsében ellátással, szakkereskedés a vásárcsornokon keresztül és a nagy műszaki és építkezési vásáron, a város megtekintése és szórakozás.

Jelentkezéseket elfogad: Ludwig Schuster német konzul, mint a Liprsei Vásár tiszteletbeli képviselője, Nagyvárad, Nicolae Jorga-u. 1. sz. Telefon 21-35.

Elkészült a szatmár-erdődi új vasútvonal

Szatmár. Saját tud. Annakidején részletesen beszámoltunk arról az elkecsereedett küzdelemről, amely Szatmár városa és a vasut vezérigazgatósága között az erdődi kisvasut kihelyezése körül folyt. A vasut ugyanis Szatmár főutcáin, reggelen pedig a főtérre keresztül vezetett Erdődi, onnan pedig Nagysomkut felé. A belváros rendezése alkalmával a síneket kitelepítették a főtérrel és a Trajan, valamint a Ferdinánd-utakon keresztül építették meg a Szamos híd felé.

Később megállapították, hogy a Szamos közforgalmi hídja nem bírja el a vasuti szerelvényeket. Ennek ellenére a CFR egymillió lei feltevése után volt hajlandó a vasut irányát megváltoztatni.

Az úgy a miniszterelnök elé került, aki szigorú vizsgálatot rendelt el. A vizsgálat eredményeképpen elrendelték a vasuti sínek kitelepítését. Az új pályatest megépítése már két hónap óta folyik, míg most a munkálatokat sikeresen befejezték. Az erdődi vasútvonal a nagyvárad szélesnyomtávu fővonal mellett halad a Fűrész-állomásig és ott eltér Erdődi felé. Az új vonalat néhány napon belül megnyitják, míg a városon keresztül vezető síneket felszedik.

cék mélyén, a borospoharak fenekén kereste a gyógyulást. Éjszakánként az én jó komám és a felejteti segítő barátok duhajkodása verte föl az utcák csendjét. Komorra lett Laci és ha szóltak hozzá, hát szinte harapott. Azt is hallottam, hogy a boglyashajú Áginak, a trafikoskisasszonynak is udvarolni kezdett. Felejteti akart...

A nagy merengésből az riasztott föl, hogy valaki alaposan a vállamra csapott. Laci volt. Meglepődtem, hiszen a mendemondák alapján Lacinak nem lett volna szabad ilyen vidámnak, gondtalannak lennie. Szinte ragyogott arca a boldogságtól — és ami meglepett szokása ellenére még tréfálódzott és szellemeskedett is.

— Te Laci, mi van veled? — kérdeztem meglepődve.

— Semmi. Azaz, hogy mégis van valami... Most ha nem haragszol ithagylak egy kicsikét. Várj meg. Tudod, egy kis elintéznivalóm van...

Ezzel már el is viharzott.

— Ugyan mi ütött ebbe? — töprengtem — hiszen nem hogy buskomor volna, hanem ellenkezőleg maga a megtestesült boldogság.

De nem sok időm maradt a töprengésre. A saroknál már befordult Laci, karján Annuskával. Nem akartam hinni szememnek...

És mikor harmasban megindultunk hazafelé, már csak nem átalítottam megkérdezni Annuskától:

— Mondja Annuska, mi van azzal a komoly szándéku fiatalemberrel?

— Melyikkel?... Ó a Józsit kérdi, az unokabátyámat?... Ó visszament Váradra...

— Hát az unokabátyja volt?...

— Persze, hogy ő. Ha nem hívjuk ki és nem udvarol nekem olyan ügyesen, akkor ennek a medvének sohasem jut eszébe, hogy megkérje a kezemet.

És Laci, a címzetes medve nem tiltakozott a beczés ellen. Csak mosolygott és egy kicsit jobban magához szorította az ő édes kis szőke menyasszonyát.

Csütörtökön hirdetnek ítéletet a kolozsvári merénylők bűnpörében

Kolozsvár. Saját tud. A kolozsvári katonai törvényszék tegnap délelőtt kilenc órakor kezdte meg a Stefanescu-Goanga egyetemi rektor ellen elkövetett merénylet elkövetésével és előkészítésével, valamint a sorozatos petárdás merényletek elkövetésével vádoltak perének harmadik napját. A harmadik nap során kihallgatták Gorne Ioan vasuti műhelymunkást, aki a hója-erdei villanyoszlop felrobbantására vonatkozólag tett vallomást. A per tovább folyik és ítéletre előreláthatólag csütörtök előtt nem lehet számítani.

Az angliai rejtélyes bomba-robbanások ügye az alsóház ülésén

A hatóságok kezébe került a merénylők rémületkeltési terve

Londonból jelentik: Az angol alsóházban is tárgyalásra került a rejtélyes bombarobbanások ügye. A belügyminisztérium adatokat szerzett a merénylők „S” jelszű terve felől. Eszerint az ír hadsereg elérkezettnek tartja az időt a zavaros nemzetközi helyzetre való tekintettel pánik keltésére. A támadási terv négy irányban ír elő feladatokat: 1. Katonai légi és tengeri hadműveletre. 2. Hadianyag-gyárak és raktárak rombolására. 3. Támadásokra nagyobb vállalatok, vízvezetéküzemek, gázgyárak, a posta- és táviráda, földalatti villamos, fontosabb bankok, ipari üzemek, fa- és szénraktárak ellen. 4. Az angol védekező-szolgálat személyi lajstromainak megsemmisítésére, amely miatt az angol hadsereg azonnali mozgósítása majd nem lesz keresztülvihető.

A hétfői naptól kezdve az összes múzeumokban rendőrök őrködnek és a látogatókat, valamint azoknak csomagjait felülvizsgálják.

Szabadlábra helyezték az önbetöréssel vádolt adóhivatali főnököt

Csíkakereszte. Saját tud. Mintegy nyolc évvel ezelőtt történt, hogy az egyik hivatalos nap reggelén Partiu Nicolae akkori ditrói adóhivatali főnök elővette a nagy pénzeszekrény kulcsait és ki akarta nyitni a vaskasszát. Ekkor észrevette, hogy a zárban gyufaszál van és a kulcs nem fordul. A gyufaszál eltávolítása után kinyitotta a pénzeszekrényt és megdöbbenéssel tapasztalta, hogy ismeretlen tettes alkulcsal felnyitotta a kasszát és ellopta annak 470 ezer lei adópénz tartalmát.

Természetesen a hatóságok önbetörést gyanítottak, bár Partiu kifogástalan alibit igazolt és nem lehetett belőle beismertő vallomást kicsikarni, sem pedig megtudni, hogy hová rejtette el a lopott pénzt.

Az ügyben, bár igen sok tárgyalás volt, közvetlen bizonyítékot nem tudott produkálni a vádhatóság, csupán közvetett adatok alapján ítélte el a törvényszék elsőfokon háromévi fogságra és a 470 ezer lei megtérítésére. Az ítéletet a tábla is helybenhagyta és így az ügy a Semmitőszékhez került, amely visszadotta az iratokat újabb tárgyalás végett a táblának. A tábla most már enyhébb ítéletet hozott. Egy évre ítélte az adófőnököt, akit még akkor is ártatlannak tartott a közvélemény. Ezt a Semmitőszék is megerősítette.

Az egyévi büntetésből vizsgálati fogsággal Partiu kitöltött nyolc hónapot és a hátralévő négy hónap kitöltését meg is kezdte. Egy hónap után most a törvényszék, a törvényszék mellett működő felügyeleti bizottság véleménye alapján háromhavi feltételes szabadságot engedélyezett Partiuinak jóvisellete miatt. Partiu, aki kertészke-déssel foglalkozik a szebenmegyei Slimnic községben telepedett le. — Ugyancsak háromhavi feltételes szabadságot kapott Eftimiu Constantin volt lővész fűtő, akit hatszáz kg. cukornak, feltört vasuti kocsiból történt ellopása miatt ítéltek egy évre.

A köztársaságiak a műkincsek óriási tömegét szállították ki Spanyolországból

A műkincseket a genfi Népszövetség veszi őrizetbe. Franciaországnak napi hatmillió frank költséget okoz a spanyol menekültek ellátása

Le Perthusból jelentik: Tegnap déli 12 órakor érkezett meg a spanyol kincsek utolsó szállítmánya a városba. A művészeti tárgyak és festmények 800 ládába voltak becsomagolva. A szállítmányt Perpignan közelében helyezték el, mindaddig, amíg Genfbe szállítják.

Burgosból jelentik: A tarragonai székesegyház újjáépítési munkálatainál a munkások értékes leltre bukkantak: megtalálták a város kincseinek egy részét, amelyet a katalonai offenzíva megkezdése alkalmával rejtettek el a székesegyház oltára alá.

Genfből jelentik: A spanyol műkincseket Avenol népszövetségi főtitkár személyes ellenőrzése alá helyezik. Avenol főtitkár az ellenőrzést csak egyes nagyhatalmak előzetes hozzájárulása után fogadta el. Kimondták, hogy a műkincseket a háború befejezése után az akkor hatalmon lévő kormánynak szolgáltatják ki.

Párizsból jelentik: A francia-spanyol határon tovább folyik a polgári és katonai menekültek özönlése. A menekültek Perthus határállomáson lépik át a francia határt. Eddig körülbelül 50 ezer spanyol köztársasági menekült érkezett francia területre. A Temps perpignani jelentése szerint Kataloniában teljesen felbomlott a köztársasági rend s a köztársasági haderő mindenfelé fejvesztve menekül. Cerbere határállomásra újabb angyobb hadianyagszállítmány érkezett. A szerelvény részeire bontott repülőgépekkel és szétszedett hadianyagokkal van megrakva.

AZANA GENFBEN, NEGRINÉK FRAACIA-ORSZAGBAN

Párizsból jelentik: A Matin értesítése szerint a Franciaországba érkezett spanyol menekültek élelmezése napi 6 millió frankba kerül. Ez az összeg azonban az újabb menekült tömegek átözönlése folytán 12 millió frankra fog növekedni. A francia lap felteszi a kérdést, hogy ezt az egész költséget a francia adófizetők fogják-e fizetni? Eljött az ideje annak, — szögezi le a lap, — hogy a szovjet-francia

szerződés értelmében Szovjet-Oroszország eleget tegyen vállalt kötelezettségeinek.

Genfből jelentik: Azana spanyol köztársasági elnök Colongesbe érkezett. Hír szerint hétfő este vejéhez, Rivas Cherif spanyol főkonzulhoz Genfbe utazott.

Le Perthusból jelentik: Negrin köztársasági miniszterelnök hétfőn délután 3 órakor átlépte a francia határt Tomas Bilbao Hospitales államminiszter, Segundo Blanco közoktatásiügyi miniszter, Conzales Pena igazságügy-miniszter és Paulino Gomez belügyminiszter kíséretében. A köztársasági kormány tagjai nyolc gépkocsin érkeztek. Kíséretük tagjai revolverekből és könnyű géppuskákból egy arzenált hagytak a határon.

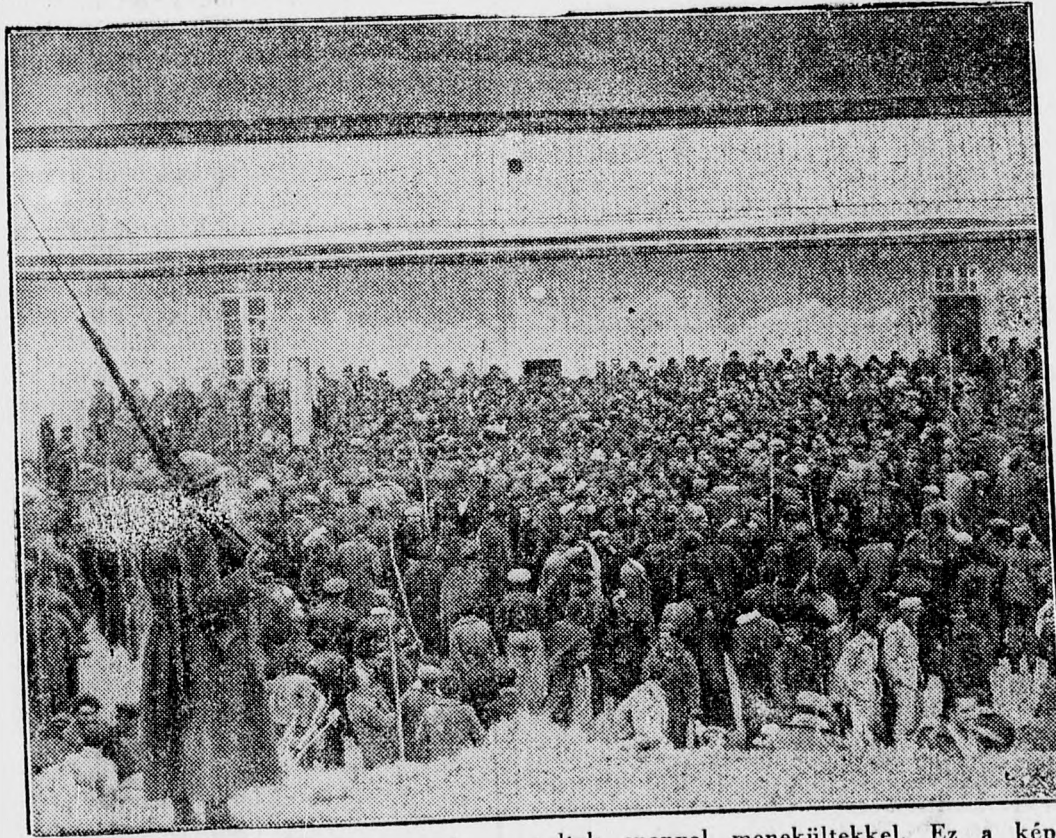
A KÖZTARSASAGI KORMANY TOVÁBBI TERVEI — ANGOL ÉS FRANCIA KÖZVETÍTŐ KÍSÉRLET A BÉKEKÖTÉSRE

Agulanaból jelentik: A Havas távirati iroda levelezője beszélgetést folytatott Negrin köztársasági miniszterelnökkel, aki a köztársasági kormány legutolsó perpignani minisztertanácsán kijelentette, hogy székhelyüket a központi zónába helyezik át. Az új székhelyét még nem jelölték ki. Valencia Murcia és Cartagena között kell választaniok.

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség úgy tudja, hogy a további hiábavaló vérontás elkerülése végett az angol és francia kormány együttesen több kísérletet tett fegyverszünet kötésére vonatkozóan. A diplomáciai lépések részleteiről nem közölnek semmi részletet. Jegyzéket nem nyújtottak át egyik félnek sem, Franco azonban eleve visszautasított minden közvetítési kísérletet.

MEGALLAPODÁS AZ UJ SPANYOL KIRÁLY SZEMÉLYEBEN

Bucuresti. Saját tud. A Curentul értesítése szerint: Franco és Alfons volt spanyol király közötti táviratváltás eredményeként, Don Juan de Bourbon ül a spanyol trónra, akinek trónralépését Német- és Olaszország is támogatja.

A francia koncentrációs táborok zsufolóság megteltek spanyol menekültekkel. Ez a kép a dél-franciaországi Perpignan mellett levő fogolytáborról készült, ahol szenegál-néger francia katonaság őrzí tábor.

IDŐK SODRÁBAN

Mi lesz a zsidókkal?

Irta: Rády Elemér

Csak az utolsó három nap újságközléményeiben olvassam a következő híradásokat.

Berlinből jelentik: Most fejeződtek be a Németországból kiutasított lengyelzsidó állampolgárok ügyében a német-lengyel tárgyalások. A kiadott jelentés szerint mindazok a zsidó lengyel állampolgárok, akiket október végén a lengyel határra szállítottak, azonban útlevél hiányában nem léphettek lengyel területre s azóta a lengyel-német határon tartózkodnak, most rövid időre visszatérhetnek Németországba, hogy lebonyolítsák üzleti ügyeiket...

Pozsonyból jelentik: Sidor szlovák miniszter kijelentette, hogy a zsidókérdést törvényes úton rendezik. A kormány már bizottságot nevezett ki a törvénytervezet előkészítésére...

Istanbulból jelentik: Refik Saydam miniszterelnök a török sajtó vezetői előtt kijelentette, hogy Törökország megtagadja az Európából kivándorló zsidók befogadását. Kivétel csak a szakemberekkel tesznek, akiket Törökország esetleg alkalmaz, de szerződésük lejártá után ezeknek is el kell hagyniuk az országot s a török állampolgárságot nem szerezhetik meg...

Londonból jelentik: Londonban zsidó világbizottság alakult, amelyben az egész világ valamennyi zsidó szervezete képviselve van...

Prágából jelentik: A minisztertanács jóváhagyta a zsidótörvényre vonatkozó intézkedéseket. A menekültek likvidálásáról és az állampolgárságok revíziójáról van szó... A prágai cseh-szlovák ügyvédszövetség kizárt a tagok sorából 127 zsidó ügyvédet... A cseh orvosszövetség elhatározta, hogy a jövőben nem vesz fel zsidó tagokat...

Brünnből jelentik: Gordon nicaraguai ezredes Brünnbe érkezett, hogy harmincezer cseh-szlovákiai zsidó nicaraguai kivándorlásáról tárgyaljon...

Párizsból jelentik: Négyszáz cseh-szlovákiai, németországi és lengyelországi fiatal zsidó kivándorló Larcochellebe érkezett. A kivándorló Dél-Amerikában telepednek le...

Asuncionból jelentik: Amerikai bankárok javaslatot tettek Paraguyának, járuljon hozzá háromezer zsidó letelepedéséhez. Ennek ellenében nagyobb dollár-kölcsönt adnának az országnak huszonöt esztendőre.

Két nap szétszórt újság közleményeiből kiragadott hírek. Ugyanezen a két napon számolomköly jelentek meg arról, hogy Németország komoly tárgyalásokat folytat a zsidók kivándoroltatásáról, a budapesti képviselőház bizottságai pedig már napok óta tárgyalják az új zsidótörvényjavaslatot, amely a zsidóságot —

faji alapon — a gazdasági és szellemi életben hivatott háttérbe szorítani.

Nagy világpolitikai problémák izzanak, Hitler, Chamberlain és Mussolini beszédeit egy egész világ szívszorogva lesi, emberek órák-hosszat gubbasztanak a rádiómasinák előtt, hogy rögtön, az élőszo friss élményeként szívják magukba a nagy államférfiak nyilatkozatait. Vannak napok, sőt voltak nehéz hetek, amikor a háború és béke szörnyű szakadéka fölött balanszított a világ. Ma is súlyos, nagy problémák várnak megoldásra. Mi lesz a német gyarmatokkal? — halljuk szinte naponként a kérdést. Mások a tuniszi probléma körül eldörböltek. Barcelona eleste, a szovjet belső vajudásai, a japán-kinai háború hírfoszlányai, mind-mind egy vajudó, problémákkal viaskodó világ szörnyű össze-visszasságának képét vetítik tudatunkba.

Nagy kérdések tornyosulnak az európai és a világpolitika egén. Mi lesz a megoldás, hová vezet az emberiség útja még a közeljövőben is, senki sem látja tisztán. Egy azonban világos: minden nemzet fel akar készülni a közelgő viharra. Szinte lázas sietséggel igyekeznek megvalósítani azt a belső lelki egységet, amely a nemzetet ellenállóvá, a megpróbáltatások legnehezebb óráiban is erőssé teszi. A népi politikának minden országban való diadalmas előretörése ennek a belső regenerálódási folyamatnak a világnézeti alapja, az a kiinduló pont, amely felől csak a népi-nemzeti állam felé vezet az út.

És ebben a nagy belső megtisztulásban minden nemzet már az első lépésnél beleütközik egy problémába, amit a világ ma zsidókérdés néven ismer. Európában mindenütt, de különösen Közép-Európában népek, nemzetek élnek egymás mellett és egymással keverve. Nincs, mert nem lehet népi elzárkózás, egyik nép szellemi és gazdasági téren egyaránt hatást gyakorol a másikra. És nincsenek tiszta, zárt fajok sem, hiszen évszázadok óta keverednek itt népek és fajták s az egyes népek vérképletei arról tesznek bizonyosságot, hogy például itt, a Duna medencéjében — ha akarjuk, ha nem, — rokonok vagyunk mindnyájan. A nemzet ma már nem annyira faji közösség, mint a közös szellem, a múlt emlékei, a földrajzi adottságok és az érdekazonosság révén kialakult egység, amelynek a közösségi tudatot egy évszázadokon át kialakult öntudat adja meg. És még valami: ezeket a népeket mélysegesen átítatta a keresztény erkölcs és kultúra. Ezért van az, hogy Európa népei között — minden politikai ellentét ellenére — van valami közös vonás, közös lelki alaptónus.

De él Európában egy nép, amely ősi törvényei, magával hozott különálló erkölcsi fel-fogása folytán évszázadok küzdelmein és viharain át megtudott maradni a maga zárt fajiságában. A népességgel foglalkozó tudósok megállapítása szerint Európában csak egy tiszta fajta él és az a zsidóság. Külön faji és erkölcsi világot jelent a zsidóság, amely nem tud — még akkor sem, ha akarna — felszívódni a vendéglátó népközösségben. A zsidóság beleékelte magát a népek életébe s ahol idejében nem védekeztek, ott olyan külön szervezetet épített fel, amely megbontotta a befogadó nép társadalmi egységét. Elfoglalta a vendéglátó nép egy-egy társadalmi szervét, abban magához ragadta az irányító szerepet s amikor így biztonságban érezte magát, a maga különálló erkölcsi világát akarta a gazdamezetre ráerőszakolni.

Ez a magatartás eredményezte azt, hogy ahol a zsidóság elhatalmasodott, megbomlott a népek társadalmi, gazdasági és szellemi egyen-

súlya. Amikor azután valahol a belső erők fölfokozását tűzték ki az államvezetés első feladatául, mindenütt először ott kezdték az új-jáépítést, hogy azt az idegen testet akarták kioperálni. Az antiszemitizmus mindig ott lángolt fel először, ahol a nép a körülmények folytán szükségét érezte a belső erők fölfokozásának. Az antiszemitizmus örök rugója az önvédelem, ami a népi egyensúly helyreállításával kezdődik.

Ma, a világ minden nemzete fel akar készülni a nagy erőpróbára, amely minden pillanatban bekövetkezhetik. És ez a belső felkészülés veti fel egyre több népnél a zsidó problémát s mert olyan világban élünk, amikor a kérdéseket radikálisan szeretik megoldani — a zsidó kérdés megoldása is tragikusan érinti az egész zsidóságot. Régen, ha egy-egy országban fellángolt az antiszemitizmus, voltak egyéni tragédiák, de a zsidóság kérdése nem szélesült világproblémává. Ma azonban lassan az egész világ kezd antiszemitává válni s ott is, ahol még a hivatalos politika nem tűzte ki feladatául a zsidókérdés belső likvidálását, mely indulatok forrnak a lelkek mélyén, amelyek egy napon szintén kitörhetnek. Franciaország, Anglia és Amerika is csak ideig-óráig aziluma még az ott letelepedett zsidóságnak.

A népek szabadulni akarnak a zsidóktól. Kivándoroltatási akciók indulnak, de nincs ország, amely be akarna fogadni a zsidóságot. Mi lesz hát a zsidókkal? — merül föl szinte mindennap a kérdés. Tanácskoznak, konferenciáznak erről — de megoldást alig találnak. Mert a zsidóság egyrészt ki lehet ugyan telepíteni gyarmatokra, de ez csak kis töredék. Van-e út, van-e menekülés a zsidóság számára? Talán igen! Le kell építeni mostani társadalmi organizációjukat, le kell szállni az aranyhegyekről és azokról a szellemi csúcsokról, ahonnan a vendéglátó nép fiait taszították le. Felszívódni a zsidóság ma már nem tud, de az a része, amely már nem vándorolhat ki távoli gyarmatokra, oszlojk el arányosan a vendéglátó nép minden társadalmi rétegében, legyen zsidó munkás, napszámos, bányász is s akkor talán le tudja küzdeni azt az ellenhatást, amit nagyretörése, elhatalmasodása váltott ki.

A temesvári templomi énekkar orgona-akciója

Temesvár. Saját tud. A helybeli józsefvarosi római katolikus templomi énekkar most tartotta meg tisztújítóját. Bogna Miklós elnök ismertette az énekarnak mult esztendei működését, amely mindig a kitűzött szent cél jegyében történt. Kiemelte Szegő Ferenc karnagy kiváló munkásságát és neki, valamint Igaly Alfréd titkárnak köszönetet mondott, mivel az egyesületet buzgóságukkal felvirágoztatták.

Megejtették ezután a választásokat. Az énekkar védnöke Metzger Márton dr. prépostplébános, örökös díszelőnöke Bogma Miklós, elnök Holzer Ferenc, alelnök Becsky István, karnagy Szegő Ferenc, titkár Igaly Alfréd, pénztáros Niedermayer Viktor káplán, ellenőrök Bojthos Mihály káplán, és Pintér Lajos, kottatárosok Szokob Lajos és Grabvogel Lujza. A választmány tagjai: Ducsay Ilona, Friedrich Ferenc, Haág Richard, Igoly Alfrédné, Kasztner Oszkár, Kun Ferenc dr., Kunszt Sebő, Müller József, Novotny Károly hitközeégi elnök, Pintér Lajosné, Schiff Béla, Szilly Miklós, Szloboda Mária, Thierry Péter, Thury Lászlóné, Tury Kálmán, Wetzl György hittanár, Wild Rózi. Tagja ezenkívül a választmány — hozzászólási joggal — az énekkar minden működő tagja.

A templomi énekkar elhatározta, hogy kiépíteti a józsefvarosi plébánitemplom orgonájának második manuálját, az egészet pedig villanyrendszerre szereli át. Ezzel ez az orgona lesz az első az egész ország részben, amelyet ilyen eszisztéma szerint alakítanak át. Hogy a szükséges költségek együtt van, Bogma Miklósnak, a templomi énekkar elnökének érdeme. Az orgonamunkálatokra a helybeli Wegenstein-cég kapott megbízást, mely rövidesen meg is kezdi munkáját.

Cronin:

Ezt látják a csillagok...

A világhírű szerzőnek ez a főmunkája az angol bányaüvidéken játszódik le. Mély és meghatározó emberi sorsok sokasága adja meg az átalakuló angol világhíradalom tökéletes korpét. Ritkán látott be valaki annyira a hatalmas birodalom belső válságainak titkaiba, mint Cronin, aki a változó földi sorsokat a változatlanul örök csillagok fényénél mutatja be. — Cronin embereket alkot; embereinek sorsa valóság, minden tettük mély szükségességből ered és ezért, életük az egész emberiség tipikus vonásait tükrözi. Humor és tragikum változtatják egymást könyvében és ért hozzá, hogy mindkettőből tökéleteset nyujtson.

A könyv ára füzve 314 lei, kötve 414 lei.

Átvette a Szamos-tartomány vezetését Tataru Coriolan helytartó

Ünnepies formák között volt a hivatal átadása

Kolozsvár. Saját tud. Tataru Coriolan professzor Szamos-tartomány új királyi helytartója hétfőn délelőtt 11 órakor ünnepélyes formák között és lelkes ünneplés keretében vette át hivatalát Hanzu tábornok volt királyi helytartótól. A vármegyeház feldíszített nagytermében már jóval 11 óra előtt gyülekeztek az ünnepségre a királyi helytartósági tisztviselői és az állami, katonai és közigazgatási szervek vezetői.

Tizenegy óra után néhány perccel a közönség lelkes éljenzése közben lépett a terembe Tataru professzor, királyi helytartó, Hanzu nyugalmazott tábornok és dr. Hodor Victor helytartósági vezértitkár kíséretében. Tataru királyi helytartó elfoglalja helyét az emelvényen. Hanzu tábornok a Szamos-tartomány volt királyi helytartója emelkedett szólásra.

— Örömmel közlöm — mondotta, hogy a mai nappal kezdődőleg a királyi helytartóság vezetését dr. Coriolan Tataru professzor vette át. Az új vezető nem kell bemutatnom, minthogy ő a helytartóság szülöttje, Kolozsvár érdemes polgára. Valamennyien ismerjük és tiszteljük őt. Eddigi érdemeinek elismerésül bizta őt meg Ófelsége ennek a helytartóságnak a vezetésével. Az új pénzügyi év kezdetén adom át a helytartóság vezetését. Ez a pillanat legalkalmasabb arra, hogy új munka vegye kezdetét. A költségvetés már készen van, most csak a felhasználásra kell ügyelni.

Beszéde végén a tábornok sikert, erőt és egészséget kívánt a helytartóság új vezetőjének és annak az óhajnak adott kifejezést, hogy a magalelő tüzzel programját szép sikerrel végezze el.

Hanzu tábornok beszéde után Hodor Victor dr. tartományi vezértitkár üdvözölte a királyi helytartóság új vezetőjét. A főtitkár a tisztviselői kar nevében a legodaadóbb munkásságáról biztosította az új királyi helytartót, akinek eddigi munkásságát, markáns személyisége biztosítékul szolgálnak arra, hogy felelősségteljes tisztségében, minden érdek nélkül csak a közérdekében fog alkotó munkát végezni és a helytartóság területén élő polgárok ügyeit a legnagyobb jóindulattal és emberiséggel fogja intézni.

Tataru királyi helytartó beszéde nagy vonásokban munkatervét is felölelte.

— Kötelességemnek tettem eleget, mikor a felelősséggel járó posztot átvettem és új kötelességeimnek lelkiismeretesen eleget is fogok tenni. Eljöttem, hogy munkakerőmet és munkakedvet az ország helyreállításának céljaira felajánljam, de hogy ennek a kötelességemnek eleget tessek elsősorban arra kérem a tisztviselőket, hogy velem szemben legyenek őszinték, ne hallgassák el a polgárság panaszait, dolgozzanak szeretettel, mert enélkül nem lehet eredményes munkát végezni. Csak a lelkes munkának van eredménye.

Füleim mindig nyitva fognak állni a panaszokra, de sugdosódásokra nem hallgatom. Megkövetem a tisztviselőimtől a pontosságot, a korrektség legyen vezetőszemléük.

Sokat követelek a tisztviselői kartól, de tudom, hogy a kötelességnek csak nyugodt anyagi körülmények között tehetnek eleget. A tisztviselői kart jól kell fizetni, ne legyen rászorulva megalázó mellék-keresetekre. Éppen ezért szent kötelességemnek tartom, hogy a tisztviselők meg-

felelő anyagi helyzetét elsősegítségem. A politikai élet egyetlen és legfőbb programjának kell lennie, hogy a tisztviselők meg legyenek elégedve fizetésükkel, mert csak így lehet becsületes és méltó közéletet teremteni. Biztosította a tisztviselőket, hogy panaszukat mindig meg fogja hallgatni és anyagi helyzetük javítására mindent meg fog tenni. A királyi helytartó nagy hatást keltő és éljenzéssel többször félbeszakított beszéde végén mindenkinek támogatását kérte, hogy Ófelsége legmagasabb irányítása mellett az ország ebben a részében eredményes munkát tudjon végezni és az ország felvirágoztatásához tudjon járulni.

Az új királyi helytartó beszédét hosszas éljenzés követte. Végül a helytartóság osztályvezetőinek bemutatkozását fogadta. A királyi helytartó a keddi nappal megkezdte munkáját. Ünnepélyes beiktatása a kormány jelenlétében a legközelebbi napokban fog megtörténni.

Merényletet követtek el Prhala tábornok ellen

A kárpátaljai választásokat elhalasztották

Varsóból jelentik: A „Dobry Vecser“ című lengyel lap huszti jelentés szerint közli, hogy vasárnap este merényletet követtek el Prhala tábornok a kárpátaljai kormány cseh tagja ellen. Amikor Volosin miniszterelnökkel folytatott tárgyalás után a miniszterelnökségről eltávozott, Prhala tábornokra egy Luscsák nevű ukrán egyén revolverlövést adott le, a golyók azonban célt tévesztettek. A merénylet letartóztatták.

Ungvárról jelentik: Prhala tábornok a ruszinszkói magyar, orosz és cseh vezetőknek kijelentette, hogy Volosin miniszterelnök által február 12-ére meghirdetett választásokat elhalasztja. A népkisebbségek vezetői közbenjártak azoknak érdekében, akiket a választási listák miatt tartóztattak le. Prhala tábornok kijelentette, hogy gondoskodni fog arról, hogy az újonnan kiírt választásokon a magyarok, oroszok és csehek is részt vehessenek.

A magyarországi új zsidótörvény részletes tárgyalása a parlament bizottságaiban

Indítványt tettek a keresztény-zsidó házasságok eltiltására

Budapestről jelentik: A képviselőház együttes bizottságának hétfő délutáni ülésén megkezdtek a zsidók gazdasági térfoglalásának korlátozásáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. Az ülésen a kormány részéről Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter vett részt. Rassay Károly szólalt fel elsőnek és kifejtette, hogy a zsidó-törvénynek három jelentős része van. 1. Annak megállapítása, hogy tulajdonképpen ki zsidó és a részben zsidó nagyszülőktől származók hely-

zetének tisztázása. 2. A frontharcosok jogi helyzetének kérdése. 3. Az általános közjogi helyzet, amely a zsidó lakosok állampolgári jogának felülvizsgálatát tenné szükségessé. Mindhárom pont elé számtalan akadály torlódik, éppen ezért még mindig módosításra szorulnak. Gróf Károlyi Viktor indítványozta, hogy a törvényjavaslatot bővítsék ki egy szakasszal, amely megtiltja a keresztények és zsidók házasságkötését.

Első kép a chilei katasztrófális földrengés színhelyéről. Ez a kép a rombadólt Chullán városban készült.

Magyar szív és boldogító, vigasztaló szeretet

A temesvári Magyar Nőegylet két évre visszapillantó közgyűlése a Magyar Házban. — Dr Kakuk Jánosné elnöknő. Magyar leányok önfeláldozó munkája. — Székely szöttesek elárúsító helye

Temesvár. Saját tud. A Magyar Nőegylet vasárnap tartotta meg közgyűlését a Magyar Házban lévő helyiségében, amelyet annakidején a többi ottlévő helyiséggel egyetemben lezártak és lepecsételtek, de amelyet utóbb szabadba tettek. A nőegyleti helyiség lezárása jóidőre megakasztotta volt a rendszeres egyesületi életet. A Magyar Házban lévő többi iroda és egyesületi helyiség, valamint a nagyterem ajtajai még most is hatósági pecsét függ — mindamellett a nőegylet szabadba vált helyiségében zavartalanul lefolytathatta közgyűlését, amelynek megtartására természetesen kikérte a hatóság engedélyét. A közgyűlés egyébként igen emelkedett hangulatban ment végbe. Dr Kakuk Jánosné ügyvezető elnöknő nyitotta meg a gyűlést és elnöki megnyitójában egész szívét tárta ki:

AZ ELNÖKI MEGNYITÓ

— Felebarátot szolgálni, természet ajándékát bölcsen használni annyi, mint letent tisztelni és szavát fogadni és az, aki ezeket híven végzi, becsületesen járja a földi pályát. Van-e számunkra nemesebb elhivatottság, van-e szentebb kötelesség, mint magyar testvéreinket szolgálni, szellemi és anyagi segítségükkel nekik használni? Ezt tette és teszi tizenhárom év óta a Magyar Nőegylet és ezen eszellemben folytatott működéséről kívánunk ma két év után ismét beszámolni.

— Sok nehézséggel küzdöttünk meg a két év alatt. Ezért hálás szívvel köszönöm Istennek, hogy megtartotta dolgozó asszonytársaim lelkesedését és erősítette őket, hogy ne csüggedjenek. Fajszerezzel, izzó lélekkel állták a helyüket és mélyen átérték kötelességüket vezetői. Munkájukban jól értelmezett magyarságuk mellett jótékony, boldogító, megvigasztaló szeretet és az áldozatkészségből. Közösségünk megértése és áldozatkészsége tette egyelőre két évi működését minden elénk gördülő akadály ellenére ismét gyümölcsözővé.

— Új és új eszmék vetődnek fel, amelyeknek megvalósítására új erők, új munkatársak is kellenek. Több új tag, több dolgozó tag kell. Senkiesem felesleges a mi munkánkban. Ha azok, akik a közös munkából nem veszik ki a részüket, csak egyszer pillanthatnának be a nyomortanyákba, ahol magyar testvéreink életüket tengetik, ha érzékelnék azt a tengernyi keserűséget, ami a gyermeklelküket, az ifjakat eltölti, mert nem folytathatják tanulmányaikat a szülők lelkét, mert nincs

mód rá, hogy gyermekeiknek megélhetési lehetőségeket biztosítsanak! Nem tudom hinni, hogy ne győzedelmekednék emberi és faji érzésük minden önzésén! Mi azonban nem siránkozunk, hanem dolgozunk.

A TITKÁRI JELENTÉS

A szép megnyitó mély benyomást keltett. Dr Kakuk Jánosné még felkérte a jegyzőkönyv vezetésére Maresch Bélánét, hitelteliségre pedig Boriczky Ottónét és dr Telegdi Nándornét, mire Maresch Béláné heterjesztette a nagy munka tükörképeként a titkári jelentést. Kiténik ebből a tagok és pártolók nagy áldozatkészsége, valamint, hogy az egylet fáradhatatlanul dolgozott, hogy kitűzött céljainak megfelelően.

Az elmúlt két év alatt kétszer rendezték meg a magyar bált, volt konvhaművészeti kiállítás, nyuszi-szindarab gyermekek megvendégelésével, kerti ünnepély, gyermekbál és „láthatatlan” bál de volt a helyiség bezárása miatt, hónapokig tartó szünet is. Az 1937-ben kezdődő iskolaév bekezdésével lázasan folyt a munka a magyar iskolák fenntartására. A római katolikus magyar fiugimnázium 47. a gyárvárosi római katolikus magyar leányimnázium 31. a jászvásári katolikus elemi fiúiskola 34 s a zárdaiskola 5 tanítványa jutott a Magyar Nőegylet segélyezésére révén teljes vagy részbeni tandíjmentességhez: einberfeletti áldozatok árán tették ezek számára lehetővé tanulmányaik folytatását, vagy a magyar iskola látogatását. Ezen segélyekkel a nőegylet közvetve az illető iskolák fenntartásához is hozzájárult. Hét főiskolai és tanítóképző hallgató nagyobb tandíjsegélyben részesült, szakfolyamok elvégzésének lehetővé tételével pedig több törekvő gyermek jövőjét igyekeztek megvalósítani. Az 1938. iskolaév küszöbén a nőegylet tagjai fáradhatatlan buzgalommal keresték fel a város és a külterlekek szegény magyar család-jait és biztosították ezek gyermekei részére a továbbtanulás lehetőségét. Az 1938. iskolaévben az említett iskolákban 95 tanulót helyeztek el teljesen vagy részben az egyesület támogatásával. Sok tanulót tankönyvvel is elláttak vagy az iskolai egyenruhát szereztek be számukra. Nem feledkezett meg az egyesület az elázott szegényekről sem, számosan havi 100—200 lej rendszeres segélyben részesültek, szegény gyermekeket karácsonykor megajándékoztak, többek ebédeltetéséről gondoskodtak.

Tekintélyes összegek a magyar tanulók támogatására

Bach Gyuláné a pénztári jelentést olvasta fel, amelyből kiviláglik, milyen tekintélyes összegeket fordított az egyesület magyar tanulók felségélyezésére. Beterjesztették a dettai Magyar Nőegylet pénztári jelentését is — a dettai magyar nőket Buchwald Gézáné képviselte a közgyűlésen. Az ellenőrök jelentését Horváth Antalné, a háziaszonyoké Szanto Gyuláné olvasta fel. Elhangzottak ezután a nőegylettel kapcsolatos magyar leánytagozat jelentései. Gerőfi Judit titkári jelentése kiemeli, hogy a nagyarányu karácsonyi kiosztás helyett célszerűbbnek találták gyorssegélyek kiutalását. Anyak-napián tizenkét magyar anyát vendégeltek meg és ruhára való anyaggal és pénzzel támogatták őket. Sápadt, verszegény magyar gyermekeket, számszerint ötven fiút és leányt három-három hekre Lippára vitte a leánytagozat nyaralni, az előkészítés és felügyelet munkáját Kőszegi Aranka, Baja Lujza, Krausz Sári, Kovács Juci, Lovas Rózi tagokat és Berta Ferencné elismerés illeti. Az immár tizenkét év óta alkalmazott bölcsők illetve vándorkiosarok az elmúlt két évben is eők szegény magyar anyát mentesítették a gondtól. Támogatták a napközi otthonokat, a Juventus Salvator egyesületet, a vakokat és a lippai református egyházközséget. Rendeztek matinékat, húsvéti és karácsonyi vásárt, legutóbb decemberben pedig kiállítás, „karácsonyi és újevi divatkülönlegességek a különböző népek szokása szerint” címmel. Köszönetet mondanak Scher Józsefnek, a Lloyd-kávéház igazgatójának a rendezvény céljaira való terem ingyenes átadásáért. A jelentésben kérnek minden magyar leányt, hogy minél gyakrabban látogassák meg az egyesület otthonát.

Stachler Jolán a pénztári, Erdmann Manci az

ellenőri jelentést olvasta fel, Krauzer Margit elnöknő lekes buzdító szavakat intézett a leányokhoz.

AZ ÚJ VALASZTMÁNY

A nőegyleti közgyűlés további során dr Kun Ferencné elnöknő indítványára a választmányt a következő új tagokkal egészítették ki: Szanthó Lászlóné, Hermann Györgyné, Ács Ida, Illésné Sae Jolán, Regula Gyuláné, Szűcsmann Rezsőné.

Horváth Antalné utalt azután arra, hogy a Magyar Nőegylet elnöknője baró Ambrózy Andorné már egy éve végleg távozott Temesvárról és Nagyszalontára költözött. Így ugyan elnöki tisztét nem tudja betölteni, mivel azonban elnöki minőségében hervadhatatlan érdemeket szerzett, válassza meg a közgyűlés díszelnőkné. Az elnöki tisztébe pedig dr Kakuk Jánosné ügyvezető elnöknőt válasszák meg, aki egyben továbbvigye az ügyvezetést.

A közgyűlés lelkes ovációkkal tette magáévá az indítványt, mire Horváth Antalné lelkes és elismerő szavakkal köszöntötte az új elnöknőt. Hosszu, eredményes munkája közismert, nem-s, önfeláldozó tevékenységével még sok könnyet töröljön le, minél több magyar gyermek halás inádsága öveze. Dr Kakuk Jánosné meghatva köszönte meg a szeretet és ragaszkodás ezen kifejezését.

Oberst Zoltán dr. a nőegylet buzgó ügyeaze hívta fel még a közgyűlés fontosságát a gazdasági megszervezésre s nevezetesen a Temesváron eredménytelül működő Corvin-szövetkezetre, egyben indítványozta, szervezzen az egyesület elárúsítóhelyet székely szöttesek részére — ezzel a székely testvéreken is segít.

A Magyar Lapok előfizetőihez

Túl azon az igyekezetünkön, hogy lapunk színvonalát újságírói szempontból fokozatosan emeljük, nem tévesztettük szem elől azt sem, hogy olvasóközönségünkkel szoros kapcsolatot teremtsünk. Ezt a kapcsolatot igyekszünk kimélyíteni, amikor ajándékozási akciókkal olvasóink, illetve előfizetőink között minél több örömet akarunk szerezni.

I. CSOPORT:

Azok az előfizetők, akik folyó év február hó 20-ig EGY EGÉSZ ÉVRE előre, vagyis 1939. évre kiegyenlítik az előfizetési díjukat, résztvesznek teljesen díjtalanul alábbi nyeremények kisorsolásában:

1. Egy 6 személyes valódi ezüst desszert készlet.
 2. Egyhetes nyaralás a Gyilkos-tónál.
 3. Egy fényképezőgép.
 4. Előfizetés a „Magyar Lapok”-ra egy teljes évre (1940. évre).
 5. 1000 lej értékben könyvek tetszés szerinti választásban (a könyvek jegyzékét annakidején kiküldjük).
- Ezenfelül 10 előfizető között szeptosztunk 1—1 regényt.

II. CSOPORT:

Akik február 20-ig az 1939. évi ELSŐ FELEVI díjukat egyenlítik ki. Az alábbi nyereménytárgyak kisorsolásában vesznek részt:

1. Egy perzsa szőnyeg.
 2. Egyhetes nyaralás Püspöktúrdón.
 3. Egy női- vagy férfi karóra, esetleg zsebbóra.
 4. Egy félévi ingyenes küldése a „Magyar Lapok”-nak 1939. második félévében.
 5. Gyönyörű kivitelű Eucharisztikus Kongresszusi Album.
- Ezenfelül 10 előfizető között szeptosztunk 1—1 regényt.

III-IV CSOPORT:

Azok között, akik 1939. február 20-ig bezárólag teljes egészében rendezték az előfizetési díjukat, azaz hátralékban nincsenek. (Ide tartoznak a most jelntkező új előfizetők is, akik legalább háromhavi díjat fennnt időpontig kiegyenlítették). Az alábbi nyereménytárgyak kisorsolásában vesznek részt:

1. Egy uti neccesaire.
2. Egy álló asztali óra.
3. 500 lei értékben könyvek tetszés szerint listát megküldjük).
4. Egy villanylámpa (amennyiben a nyerő fahelyen lakna, ahol villany nincsen, ez esetben petroleumfűzővel cserélőnk ezt fel).
5. Egy csinos tőlőtől.

A szatmári ügyvédi kamara közgyűlése

Közös pénztárt létesítenek a szatmári ügyvédek

Szatmár. Saját tud. A szatmári ügyvédi kamara most tartotta meg rendes évi közgyűlését. A közgyűlésen dr Demian Titu dékán elnökölt, aki megnyitó beszédében rámutatott azokra a nehézségekre, amelyekkel az ügyvédi kamarának az elmúlt esztendő folyamán meg kellett küzdenie. Ezután dr Katz Izsó helyettes pénztárnok terjesztette elő jelentését és a jövő évi költségvetést, amelyet egyhanguan elfogadtak.

Dr. Cocea D. Ilie helyettes dékán az egyre szaporodó zugirások ellen kelt ki és hangsúlyozta, hogy azok ellen, akik az ügyvédek becsületes megélhetését törvényellenes módon veszélyeztetik, a kamarának cselekednie kell.

Elhatározták, hogy átiratban figyelmeztetik a hatóságokat az ügyvédek foglalkozásáról szóló törvény betartására.

Cocea D. Ilie javaslatára elhatározták, hogy a kamara közös pénztárt létesít, ami egyet jelent a perenkívüli munkák szindikálizálásával. A szerződésnek díjának 40—50 százalékát a közös pénztárba fizetik és az alapból a kamara tagjai havonta osztalékot kapnak.

A magyar újságírás nagyfejedelme

Rákosi Jenő halálának tizedik évfordulója alkalmából

írta: Biró Lajos

HALALA ÉS TEMETÉSE

Tíz esztendővel ezelőtt, 1929 február 8-án, egy pénteki napon, amikor a budapesti egyetemi templom tornyában elhangzott a déli harangszó, az éther hullámain szomorú hír cikázott végig egész Európán. Ez a híradás pedig szólott eképpen:

Három perccel ezelőtt meghalt Rákosi Jenő, a kiváló író, a magyar újságírás nagyfejedelme. Életének nyolcvanhetedik évében. Három perc csupán s korunk nagyszerű találmányának közvetítése után a gyászbeszéd nemcsak a magyarok területén váltott ki mély fájdalmat, de mély megilletődést keltett a művelt külföldön is mindenütt, ahol csak Rákosi Jenő nevét s több mint hatvan esztendőre terjedő önzetlen, értékes munkásságát ismerték. A harmadik napon, február 10-én, az akkori télnek leghidegebb vasárnapján, tízezernél több busongó magyar kísérte utolsó útjára, tízezernél több magyarnak leomló, forró könnyét fagyasztotta meg a februári kemény hideg a kerepesi temetőben, amikor földi maradványait a főváros adományozta díszsírban elhantolták. Azok a csillogó, majd pedig jéggőz fagyott könnyek tíz milliónyi magyarság mélyeséges fájdalmát fejezték ki, mert Rákosi Jenő, mint az egyetemes és megosztatlan magyar irodalomnak hangyaszorgalmú és nagyértékű munkása minden magyar szívébe beírta a nevét, sőt a világ-irodalom egyik-másik kincsének magyarra való átültetésével tisztos nevet biztosított magának a nagy nyugati népeknél is.

JELENTŐSÉGE

Rákosi Jenő több mint hatvan esztendőre terjedő írói pályáján az írásművészetnek majdnem minden mezijén olyan alkotásokat nyújtott, amelyek mindenkor igazi fémjelzett értéket fognak képviselni. Közel háromnegyedszázadon át volt vezető egyénisége a magyar újságírásnak vezető cikkeivel, társadalmi és kritikai értékeivel, izzó fajiságtól áthatott irodalmi közleményeivel s főképpen pedig maradandó irodalmi alkotásaival irányadó tekintélye, ünneplést, vezére lett annak az elszánt és kitartó gardának, mely a magyarság szellemi életét a nyugati nagy nemzetek lelki életének magaslatára törekedett emelni, de úgy, hogy a faji nemes patinát híven megőrizze. Az ő kezében az írói és az újságírói toll mindig szent volt s azzal mindig csak a legnemesebb eszmékért harcolt. A meggyőződés embere volt s mindig volt elég bátorsága, hogy a vérses áramlatokkal szembe szálljon. Amikor a liberálisizmus az egyházpolitikai javaslatokkal a házasság szentségét is kikezdte, bátran meg merte mondani, hogy az állam elégedjék meg az anyakönyvvezetéssel s a házasságok megkötését hagyja az egyházakra. Gazdag irodalmi működésén kívül ez a bátor és egyházias érzsérel tanuskodó cselekedete is méltóvá teszi arra, hogy halálának tizedik évfordulója alkalmából kegyelettel áldozzunk áldott emlékének.

SZÜLETÉSE, ISKOLÁZÁSA

Rákosi Jenő 1842. november 12-én született Magyarországon, Vas-vármegyének egyik kis községében: Acsádon, amely Szombathelytől északra két óra járásnyira fekszik. Buzgó katolikus családból származott. Atyja gazdatiszt volt s mind ő, mind pedig felesége művelt, olvasott, irodalmat és zenét egyaránt kedvelő, rendet, pontosságot szerető, kötelességet lelkiismeretesen teljesítő emberek voltak. A Gondviselés boldog házasságukat kilenc gyermekkel áldotta meg. A gyermekek mindnyájan örökölték szüleiknek valamennyi nemes tulajdonságát, főképpen pedig az irodalom és művészetek szeretetét.

Rákosi Jenő az alsóbb iskolákat Sárváron járta, német szóra Kőszegre ment, majd pedig Sopronban a bencésrendi gimnáziumban folytatta tanulmányait, ahol akkor a tanítás nyelve német volt. Szorgalmával, jeles előmenetelével és jó magaviseletével tanárainak kedvence lett. De nemcsak az iskolai kötelességek teljesítésében járt elől, hanem az önművelésben is. Társaival együtt már IV. oszt. tanuló korában magyar nyelvű önképzőkört alakított, hogy az abszolutizmus sötét napjaiban így őrizzék meg magyarságukat és fejlesz-

szék nyelvüket. Az önképzőkörnek ő volt a legbuzgóbb és leglelkesebb tagja. Szavataival, novelláival, kisebb színdarabjaival már ekkor kitűnt társai között. Bámulsó emlékező tehetségére jellemző, hogy egy Grácban látott német színdarabot emlékezet alapján fordított magyarra.

GAZDASÁGI GYAKORNOK

Középiszkolai tanulmányait terhes családu szüleinek elszegényedése miatt, hogy szülein könnyítsen, a VI. osztály elvégzésével félbeszakította és 1860 őszén Lengyeltótiába ment, ahol gróf Zichy János birtokán gazdasági gyakornok lett. Azonban a munkások felügyeletével keveset törődött, ehelyett a természet ölen. az öreg fák árnyékában szorgalmasan tanult és irogatott. A gróf sokszor lepte meg irogatás közben a fiatal gyakornokot s végre is gazdatisztje által más pályára tanácsolta, kijelentvén, hogy neki tudós, művész gazdatisztre nincs szüksége. És micsoda tündérmese-író a sors: később (1902) egykori gazdája mellé került Rákosi Jenő a főrendiházba.

A fiatal gazdasági gyakornok, búcsút mondv a szabad természet ölenek, búcsút mondv a nyílt-áró és árnyékot nyújtó százados fáknak, amelyek alatt írói álmait szötte, visszatért az iskola falai közé s két évről, a VII. és VIII. osztályról egyszerre tesz vizsgát s az érettségi bizonyítvánnyal kezében beiratkoz az egyetem jogi karára, amelynek elvégzése után ügyvédi irnok lett. Emellett írói becsüvége sem hagyja pihenni. Tovább képezi magát, ének idején nyelveket tanul és cikkeket irogat s már dolgozik nagyobb drámai művein is. Az 1864-ik év első felében elkészíti az esküszegő V. Lászlóról szóló drámáját, s még ebben az évben megírja görög tárgyú, Aesopus című vígjátékát.

AEASOPUS NAGY SIKERE

Ezt a romantikus, szárnyaló és édes dikciótól áradó darabot 1866 október 14-én adták elő a Nemzeti Színházban. A darab színrehozatala a magyar drámairodalom ragyogó ünnepnapjává magasztosult. A közönség és a kritika egyaránt meleg elismeréssel fogadta a színszerűségének kecses könnyedségével és a költői tartalom gazdag ornamentikájával ékeskedő, az új romantikus irányt megteremtő darabot, mely a költészet tündérvilágának egészen új útjait nyitotta meg s a fásulni kezdő kedélyekből a lelkesedés egészen friss forrásait buzogtatta. A rabszolgavásárból Xanthus portájába került dadogó és szűkszavú Aesopusban mintha maga a fiatal szerző lappangott volna, átélte küzdelmeinek emlékeivel, de egyttal azzal a merész elhatározással s tehetségének erős tudatával, hogy meg fogja hódítani a dicsőséget. Amint a dadogó Aesopusból Appolló istenasszony segítségével a zengő, a hangzatos, a mindenkit elbűvölő és lebilincselő beszédnek a mestere lett, úgy lett Rákosi Jenő is, a hajdani gazdasági gyakornok, a szürke ügyvédi irnok egyszerre híres ember, a magyar irodalomnak ünneplélt férfia.

A PESTI NAPLÓ MUNKATÁRSA

Aesopus nagy sikere egyszerre Rákosi Jenő felé fordítja az írói körök figyelmét. Br. Kemény Zsigmond a friss hírnév révén már 1867-ben szerződött a Pesti Naplóhoz azért, hogy anyagi gondoktól mentesen írhasa színdarabjait. Csakhamar kitűnt azonban, hogy nemcsak színdarabírónak kitűnő, hanem higgadt ítélete, színes, eleven, fordulatos s főképpen fegyelmezett tolla éppenúgy képesíti újságírónak, mint poétának.

Író és újságíró is maradt egész életén keresztül. Figyelmet keltő cikkein, tárcáin kívül Shakespeare-darabokat fordít s eredeti színdarabokat ír. Az 1867-ik évi koronázásra ő írja az ünnepi darabot: a Szent korona varázsát. Híre, jelentősége egyre nő. Már 1869-ben bevalasztják a legtekintélyesebb irodalmi társulatba, a Kisfaludy Társaságba, ahol székét Szép Ilonka című drámai költeményének egyik felvonásává foglalja el. Eddig megírt színdarabjait: A színe színt, A krakói barátokat, A szerelem iskoláját, az újabb magyar drámai irodalomnak ezt a legköltoőbb alkotását, A Ripacos Pista dolmányát egymás után és nagy sikerrel adják a Nemzeti Színházban.

(Befejezése a következő számunkban.)

A Paramount-filmgyár felvételeket készít Nagybánya vidékéről

Az egyik filmoperatőr elragadtatással beszél a székely népviseletről

Szatmár. Saját tud. A prefekturán magas, válogatott eleganciával öltözött, fiatal férfi jelent meg és kérte, bocsássák Coman Simion ezredes, vármegyei prefektus elé. A fiatal férfit I. Doradnak hívják és a Paramount filmgyár világhírű operatőre, aki az európai országok legszebb tájairól és népviseletről készít gyárja részére felvételeket.

Amíg a kihallgatásra jelentkezettek között reákerült a sor, megkérdeztük I. Doradt, merre járt és mit látott.

— A Paramount filmgyár — mondotta a világhírű filmriporter — az általánosan kedvelt világhírűdők anyagának összeszedésére, két csoportba osztott filmriporterok egész seregét tartja. Az egyik csoport kizárólag események felvételével foglalkozik. Ez a nehezebb, de izgalmasabb feladat. Ön, mint újságíró, tudhatja, hogy a magunkfajta embereknek az esemény, az igazságot az életet elemünk. A nehézséget szívesen vállaljuk az eseményért. A világeseményekről készített felvételt a távolságot legyőző technika minden vívmányának segítségével szállítjuk a nagyvárosok mozgóképszínházai részére, ahol az igényes közönség közvetlenül a történet után akarja látni azt. Ez az igényesség azonban nemcsak a nagyvárosokban van meg, hanem egy olyan városban is, mint például Szatmár. Arról értesültem, hogy az angol királykoronázási ünnepségről készült felvételeket Szatmáron már öt nap mulva forgatták. A mozzó igazgatóságától halottam azt is, hogy a közönség egy része két-kedéssel fogadta ezt a gyorsaságot és akadtak olyanok, akik csalásról suttogtak... Párizs, London, Budapest vagy pláne New York ötnapos időközrel természetesen nem elégedne meg.

— A filmriporterek másik csoportja nem az eseményeket, hanem a természeti szépségeket haj-

szolja. Ezek közül való vagyok én is. Gyáramtól megbízást kaptam Keletturópa természeti szépségeinek és népviseleteinek lefényképezésére. Ezekből pótképeket és híradókat állítunk össze.

— Merre járt eddig?

— A Balkán összes államait beutaztam már. Jugoszláviából sok szepet hoztam magammal. Görögország népviseletei között szintén számtalan érdekes darabot fedeztem fel. Albánia hegyi népeinek életét is tanulmányoztam. Minket ugyanis a népszokások is érdekelnak. Gondolja csak el, ami önkönl természetesen, Amerikában csodával határos valami.

— Erdélyt bejárta már?

— Hogyne. A Székelyföld nagyon tetszett. A székely kézügyesség bámulsó. Nemcsak varrotasokról, hanem a kicsinosított házakról és kapukról is készítettem felvételeket.

— Szatmár megyében mit csinál?

— Nagybánya környékére utazom. Arról értesültem, hogy ez a vidék rendkívül érdekes és szép. Egy falusi lakodalmat akarok filmre venni. Aztán szedem a sátorfámat és tovább megyek Cseh-Szlovákia felé.

A prefektusi titkár I. Doradt szólítja. A filmriporter könnyed léptekkel átlépi a fogadószoba küszöbét hogy szatmármegyei munkájához engedélyt kérjen. (b. i.)

A nagyváradi mozgóképszínházak műsora:

DORIAN: KÉT ÁRVA.
CORSO: NAPOLYI CSOKOS ÉJSZAKÁK.
APOLLÓ: A MÁLTAI HÁZ.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, fél évre 450
negyedévre 225, egy hóra 75 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, fél évre 25 P, negyedévre 15 P
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekszámlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: **dr Sulyok István.**

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Az idő szép és csendes marad, a hegyeken a hőmérséklet emelkedik, sok napfény, a síkságokon reggeli ködök.

DIPLOMACIAI TEA A BUCURESTI NUNCIATUSON A PÁPA TRÓNRA-LÉPÉSÉNEK ÉVFORDULÓJÁN. Bucaresti. Saját tud. Hétfőn délután az apostoli nunciatuson Cassulo András pápai követ teát adott Pius pápa trónra lépése alkalmából. Résztvettek a teán: Gafencu külügy-miniszter, a diplomáciai testület tagjai, a külügyminisztérium vezető tisztviselői és sok más meghívott személyiség.

KÖTELEZŐ NYUGDÍJFIZETÉS NÉL AZ ÁLLAMPOLGÁRSÁGI OKMÁNY. Nagyvárad. Saját tud. A pénzügyigazgatóság a Központi nyugdíj-pénztár utasítására közli a nyugdíjasokkal, hogy a nyugdíjukat az állampolgársági okmány hiányában senkinek sem fizetheti ki. Az állampolgársági okmány felmutatása kötelező az etnikai román származásúakra is. Az okmányok hiányában elengedhetetlen a bejelentőlap felmutatása.

SCHACHT NÉMET MINISZTER DÉL-KELETEURÓPAI UTRA INDUL. Londonból jelentik: Schacht németbirodalmi miniszter február 25-én indul el délkelet-európai útjára. Utjának során Prágába, Budapestre és Bucarestbe látogat el. Schacht utazása angol közgazdasági körök véleménye szerint a német export kiterjesztésével van kapcsolatban.

Visszahelyezték állásába egy magyar postatitkár. Nagyvárad. Saját tud. Néhány hónappal ezelőtt a nagyváradai postahivatal egyik titkárát felmentették az állásából, mert a Repka Jenőné titkár ellen, akit azzal vádolt, hogy magyarul beszélt a felekkel. Repkanét azonnal elbocsátották állásából. A posta személyzetének túlnyomó része, a Repkané kérésére, nyilatkozatot írt alá, amelyben kijelentették, hogy a magyar nemzetiségű titkár ellen mindig kifogástalan viselkedésű, példás szorgalmú közhivatalnoknak ismerték, aki semmivel sem vétett a fegyelmi szabályzat ellen. A nyilatkozat alapján a postai igazgatóság az ügyben új vizsgálatot rendelt el, majd az iratokat fegyelmi bizottság elé terjesztette, ahol kedvező határozatot hoztak és Repka Jenőné visszahelyezték állásába.

A NEMZETI SPANYOLOK SZENTTÉ AKARJÁK AVATATNI KOLUMBUSZ KRISTÓFOT. Milánóból jelentik: A nemzeti Spanyolországban mozgalom indult meg Kolumbusz Kristófnak, Amerika felfedezőjének szentté való avatása érdekében. Ezt a mozgalmat a délamerikai spanyol papság is támogatja.

Béremelési tárgyalások kezdődtek a bányamunkások és a RIMMA között. Nagyvárad. Saját tud. Részletesen beszámoltunk arról, hogy a nagyvárad-vidéki bányamunkások és műhelyalkalmazottak az érvényben lévő kollektív szerződés lejáratá utáni időre, 20-25 százalékos béremelést kértek a RIMMA-tól. Mivel a vállalat és a munkásság képviselői között nem sikerült megegyezésre jutni, az ügy iratokat felterjesztették a kolozsvári munkafelügyelőséghez. A munkafelügyelőség hétfőn kezdődtek meg a tárgyalások, amelyen a munkásságot egy határozott bizottság képviseli. A bányavidéki munkásság reméli, hogy béremelési kérelmének — tekintettel a növekvő drágaságra — helyt adnak.

57 ezer lei kártérítésre ítélték egy háztulajdonost, mert nem hirtette le a sikos járdát. Szatmár. Saját tud. Barbul Miklós piaci árus felesége elcsuszott és lábát törte Hegyi Mór Stefan cel Mare-utca 36. számú háza előtt. Az asszony a háztulajdonos ellen 170 ezer leies kártérítési pert indított. A törvényszék 72 ezer leit ítélt meg az asszonynak. Fellebbezés folytán a megítélt összeget jogerősen 57 ezer leiben állapították meg.

Zürichi zárlat. Párizs 11.73 fél, London 20.72 háromnegyed, Newyork 442.25, Brüsszel 74.75, Milánó 23.30, Amsterdám 238.75, Berlin 177.50, Szófia 540, Prága 15.15, Varsó 83.65, Belgrád 10, Bucuresti 337.

TELEGDY LÁSZLÓNÉ TRAGIKUS HALÁLA. Kolozsvárról jelentik: Tragikus haláleset döbbentette meg Kolozsvár magyar társadalmát: meghalt Telegdy Lászlóné, Telegdy László az Erdélyi Gazdasági Egylet főfelügyelőjének felesége. A társaságban jól ismert és kedvelt ur-asszonyt rövid néhány nap alatt ragadta el a halál. Influenzafertőzéstől kifolyólag mandulagyulladás támadt, amelyből vérmérgezés fejlődött ki s bár az orvostudomány mindent megtett, hogy a véget sikerüljön feltartóztatni, nem lehetett már segíteni. Mindez négy nap alatt játszódott le s a betegség körül hiába állottak a legelismeretebbszakorvosok, a vérmérgezés pusztító hatásával szemben tehetetlenek voltak. Bár szombaton felesillat még némi remény, vasárnap estére bekövetkezett a halál. Telegdy Lászlóné tragikus elhunyt mély hatást keltett Kolozsvár magyar társadalmában s a barátok és ismerősök nagy száma őszinte részvétellel fordul a súlyos veszteséget szenvedett férj felé. Temetése szerdán déli 12 órakor lesz.

Kiderült egy főorvosról, — hogy nem is orvos. Bucaresti. Saját tud. A craiovai ügyészséghez feljelentés érkezett, hogy Jon Dogariu városi főorvos — nem orvos. A vizsgálat megállapította, hogy a főorvos tényleg hamis okmányok alapján szerzett oklevelet. A bucaresti egyetemen csak egy évig volt rendes hallgató, de aztan rendetlen életet kezdett s nem látogatta többé az előadásokat. Nem vizsgázott, mégis megszerezte az oklevelet és pedig úgy, hogy hamisított egy bizonyítványt a bucaresti fakultás elvégzéséről s ezzel Jasiba ment, ahol idegenek által készített disszertációval doktorált avatták. Aztán sikerült megszereznie a craiovai főorvosi állást.

HUSZONHÁROM EGYÉNT VETEK ÖRIZETBE A DOHÁNY UTCAI MERÉNYLET ÜGYÉBEN. Budapestről jelentik: A dohány-utcai merénylet ügyében 23 egyént vetek őrizetbe, akiket a főkapitányságra kísértek. A merénylet alkalmával megsebesültek és a Rókus-kórházban ápoltak állapotá annyira javult, hogy nagyrésztük már el is hagyta a kórházat.

Jajszó a nyomorból. Szánandó öreg nő járt ma szerkesztőségünkben. Bányai Gyuláné volt pénzügyi tisztviselő özvegye, aki hónapok óta a legnagyobb nyomorban él. A szerencsétlen öreg nő állampolgárságának igazolása körül ugyanis nehézségek merültek fel s így miután a formások elintézésébe idő telik, hónapok óta nyugdíj nélkül a legnagyobb nélkülözések között tengődik. Bányai Gyuláné, aki Pacsi-utca 2. szám alatt lakik, valóban megérdemel minden támogatást. Pénzt vagy természetbeni adományt lapunk kiadóhivatala is készséggel továbbít részére.

AZ ORSZÁGFEJLESZTÉSI KÖLCSÖN KÜTVÉNYEINEK HUZÁSÁA. Bucarestiből jelentik: A február 1-én tartott huzáson 3,000,000 leit nyert a 2,493,539. Egymillió leit nyertek: 232,720 és 2,854,434. Ötszázezer leit nyertek 100,939, 2,011,546 és 3,368,977. Kétszázötvenezer leit nyertek: 335,565, 555,489, 719,649, 2,995,057. Százezer leit nyertek: 213,167, 213,179, 232,712, 248,731, 306,057, 330,484, 358,644, 714,977, 722,983, 905,896, 1,280,733, 1,307,523, 1,351,656, 1,371,645, 1,598,443, 1,542,922, 2,071,548, 2,267,959, 2,376,378, 2,409,263, 2,430,200, 2,550,983, 2,592,956, 2,624,313, 2,726,785, 2,762,797, 2,838,532, 2,827,211, 3,257,547, 3,399,351, 3,367,863, 3,435,823, 3,630,151, 3,630,159, 4,647,974, 3,649,101, 3,657,355, 3,679,033, 3,690,369. A nyereményeket 1939. június 1-től fizeti ki a Nemzeti Bank.

HAT ÉS FÉL SZÁZALÉK OSZTALEKOT AD A MAGYAR NEMZETI BANK. Budapestről jelentik: A Nemzeti Bank közgyűlésén elfogadták a felértékelt mérleget, valamint a 6 és fél százalékos osztalékot. Bányai elnök beszédében az eddigi devizapolitika és a tartalék megőrzése mellett foglalt állást.

Felborult egy bárka — négy ember a tengerbe fullt. Bucaresti. Saját tud. Turnu-Severin mellett egy bárka kilenc emberrel, tulterhelés miatt elmerült. A bentlők közül öten partra vergődtek, négyen vízbe fulltak.

Szépsikerű gazda-tanfolyam. Torda. Saját tud. Az EGE szépsikerű gazda-tanfolyamot rendezte a tordamegyei Kövend községben, ahol a nagyhasznu tanfolyamot ötven kispap és gazdafiú szorgalmasan látogatta s a megtartott vizsga a legzebb eredménnyel zárult. A tanfolyam lelkes buzgalma előadó Biró József, dr Eöry István és Finta Domokos voltak, akiknek fáradozásait melegen köszönték meg a törekvő gazdák: Kövend derék népét pedig az előadók nevében Biró József tanfolyamvezető üdvözölte. Vizsga után ünnepi istentisztelet, társas bód s este jól sikerült táncmulatság volt.

Szép siker mellett zajlott le a kolozsvári magyar diákbál

Kolozsvárról jelentik: Az Iparkamara épületében tartották meg a kolozsvári magyar diákok hagyományos báljukat, amely a legteljesebb erkölcsi siker jegyében zajlott le. Valóban a fiatalság táncmulatsága volt az estély, amelyen a helyi egyetemi hallgatóságon kívül Erdély többi városaiból és a környék falvaiból is számosan vettek részt. A tánczenét a Rytmican's tánczenekar szolgáltatta, éjjeli szünetben pedig a Solymossy cigányzenekar szebbnél-szebb magyar nótákat játszott. A késő hajnali órákig a legjobb hangulatban maradt együtt a fiatalság. A kitünően sikerült táncestély megrendezéséért Árvay József hálelnököt, a tisztikar többi tagjait és a nagyszámú rendezőseget minden dicséret és elismerés megilleti. A magyar ifjuság az eddigi szokáshoz híven, most is a szegénysorsu diákok felségelyezésére fordítja a bál tiszta jövedelmét s tekintettel az egyetemes magyar célra, természetesen, hogy a közönség egyöntetű lelkesedéssel állott a rendezőgárda mellé a bál anyagi sikere érdekében is.

SZAMÁRHURUT, VÖRHENY, TOROKGYIK ÉS INFLUENZA-JÁRVÁNY CSIKMEGYÉBEN. Csikszereida. Saját tud. A megye hatvankét községből beérkező jelentések szerint a megye területén szamarhurut, vörheny, torokgyik és influenza-járvány lépett fel szörványos jelleggel. Természetesen a hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket, hogy a családok időjárás miatt fellépett betegségek ne fájuljanak el súlyosabb módon.

Halálozás. Cautley Filip angol konzul özvegye szül. Charlotte Adelaide nyelvtanárnő 68 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a Haller-kápolnában. (Erdélyi „Concordia“.)

A KÁLYHÁBÓL KIARADÓ GAZ MEGÜLT KÉT GYERMEKET, AZ ANYJUK MEGÖRÜLT. Bucaresti. Saját tud. A baltzmegeyi Comerini községben Ana Gribinic falusi asszony lefektette két gyermekét, az ötéves Patlinát és a 2 éves Máriát s aztan elment szomszédolni. A kályhából kiáradó gázak azonban álmukban megölték a gyermekeket. A késő éjjel hazatérő asszony holtan találta őket s kétségbeesésében megőrült.

AZ EME KÖZGYŰLÉSE. Kolozsvárról jelentik: Az Erdélyi Múzeum-Egyesület február 19-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az Unitárius Püspökség dísztermében (Calea Marechal Foch 12. szám, I. emelet) évi rendes közgyűlést tart a következő tárgyszorokkal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jelentés az Egyesület múlt évi működéséről. 3. Jelentés az Egyesület kiadványairól. 4. Számvizsgáló bizottság jelentése. 5. Vagyommérleg és pénzügyi jelentések. 6. A tárak megvizsgálására kiküldött bizottságok jelentése. 7. Munkaterv az 1939. évre. 8. Költségvetés az 1939. évre. 9. Bizottságok kiküldése. 10. A választmány kiegészítése. 11. A szakosztályok tisztújításának bejelentése. 12. Esetleges indítványok. 13. Dr. Koleszár László: Alkat (constitutio) az egyén életében. (Népszűrítő orvosi előadás.)

Részeg fővel öngyilkos akart lenni — kidőlt a szállodai szoba egyik fala. Kolozsvár. Saját tud. Különös módon akart véget vetni életének Corolian Aurél volt pénzügyi tisztviselő, akit különböző szabálytalanságok miatt bocsátották el a baczmegeyi Balcesti községben elfoglalt állásából. Az életunt 28 éves fiatalember előbb alaposan kimulatatta magát, majd visszavonult a Ruseu-szállodában levő szobájába és ott ruháját leöntötte benzinnel és meg akarta azt gyújtani, a következő percben hatalmas dörrésszel reszkettette meg a levegőt. Összefutott az egész szálloda és a személyzet feltörte a szoba ajtaját. A szobából hatalmas lángnyelvek csaptak ki, rémülten hívták a tűzoltókat és a mentőket, de értesítették az állomási rendőrséget is, amely letartóztatta Coroliant, akinek semmi baja sem történt. Miközben be akarták kísérni az állomási őszobára, kiszakította magát a rendőrök kezéből és az éppen befutó személyvonat elé akarta vetni magát, tetteben azonban megakadályozták. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a berugott ember ügyellenesége folytán a fény telt benzines üveg felrobbant és a légnymás kidöntötte a szállodai szoba egyik falat. A tűzoltók gyors megjelenésének volt köszönhető, hogy nem fogott tüzet az egész szálloda. A vizsgálat az ügyben tovább folyik.

Személyazonossági igazolványok kiállítására Nagyváradon. A személyazonossági igazolványokért való jelentkezések sorrendje: C—D betűsök február 9-éig, E—F 10—15, G 16—8, H 20—23 között.

Pusztá kézzel küzdött meg a veszett kutyával egy torjai fiatalember. Kézdivásárhelyről jelentik: Nagy riadalmat okozott egy veszettkutya a háromszéki Torja községben. Végigrohant a falu főutcáján, nekiugrott egy tizenkilenc éves legénynek s valóságos szétmárgolta a kezét. Ezután Kerekes Pál tizenhétéves fiút támadta meg, akinek sikerült elbánnia vele. Megragadta a kutya nyakát s addig verte az állatot a telefontórnához, míg az megdöglött. A falusiak feje a veszettség elterjedésétől, ezután harminc kóbor kutyát agyonlőttek. A megmart fiatalembert beutalták a kolozsvári Pasteur-intézetbe.

Százezer leles tűzkár Nagybányán. Saját tud. Az elmúlt reggel, amikor Adler Mendel káplap- és ruhakereskedő kinyitotta Lucaciu-utca 11. szám alatt levő üzletét, a helyiségből hatalmas füst töltött ki, majd lángok csaptak fel. A tüzoltóság percek alatt a helyszínen termett és eloltotta a boltitűzét. Megállapították, hogy az esti záras előtt a vasalóból kiesett egy szendzár és ez okozta a tüzet. Az üzlet bevezetésének egy része és nagyon sok áru elégett. A kár összegét Adler százezer leiben jelentette be.

A nagyváradai Regele Ferdinand-ut baloldali részét a III-ik kerületi kapitányság alá helyezték. A nagyváradai rendőrközpontja tegnap rendeletet adott ki, amely szerint a Regele Ferdinand-ut páros házait, tehát a baloldali részt egészen az állomásig a III. kerületi (toloncházi) kapitányság hatásköre alá helyezte át. A kerületi kapitányság főnöke Fíre z komiszár felhívja a rendelet alapján az összes háztulajdonosokat, lakókat, hogy minden rendőri vonatkozású ügyben a mai naptól kezdve a III. kerületi kapitányságnál kell panaszt, vagy jelentést tenni.

Roxin dr nyerte az NSE házivívőversenyét. Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap délelőtt tartotta az NSE házi edzőversenyét. Az edző versenyen tíz versenyző indult. Két csoportban vívtak előmérkőzést. A döntőbe hét versenyző került. Dacára annak, hogy az NSE vívógárdájának első versenye volt, a vívók igen belefeleltek a versenybe és szebbnél-szebb küzdelmek kerültek sorra. Nagy meglepetést keltett az ifjúsági vívó gárda, akik alig egy év alatt oly haladásról tettek tanúságot, hogy remény van arra, hogy rövid időn belül utólik megcserekedjenek. Ilyen edző versenyre igen nagy szükség van és ezért az NSE vívó szakosztály elhatározta, hogy ezeket a versenyeket többször megismétli, hogy az elkövetkező országos versenyekre tökéletes verseny rutinnal rendelkezzen. A verseny részletes eredménye a következő: 1. Dr Roxin Aurél, 2. Dr Weimann Gusztáv, 3. Szántay János, 4. Salamon Miklós, 5. Pászta János, 6. Hanga Ferenc, 7. Sára Bandi.

Új maximális árak Tordán. Saját tud. Torda város tanácsa az élelmiszerek új maximális árait következőleg állapította meg: Fehér liszt kilója 9 lei, félfehér 8.50, barna 8, fehér kenyér 9, félfehér 8, barna 7. Husárok: I. o. marhahús 26, szopó borjú 35, bivalyborjú 25, juh 20, sertés karaj 36, háj 36, zsirnak való szalonna 36, zsir 40, vékony szalonna 34. Éttermi árak: egy menü I. osztályban 16 lei. Ezekben az árakban minden taxa befffoglaltatik. A maximális árak betartását a rendőrség ellenőrzi.

Kávéházakban, vendéglőkben kérje mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at.

Dr Soós István volt képviselő felhívása a város magyar közönségéhez

A kormányának a romániai magyar népcsoport vezetőivel kötött megállapodása alapján az erdélyi magyarság testületileg belép „A Nemzeti Ujjászületés Frontjába, ahol magyar alosztályt alkot, amelynek keretén belül ki-sebbségi jogai megvédésével is foglalkozhatik.

Minthogy ez az egyetlen politikai párt, fontos érdek, hogy minden magyar ember belépjen az új szervezetbe, mert csak ezután tudja biztosítani, úgy egyénileg, mint összességén alapon a jövőre nézve jogai érvényesítését.

Felhívom tehát a város magyar polgárságát, hogy igyekezzenek mielőbb belépni az új front magyar alosztályába.

Többek felkérésére az eljárás megkönnyítése céljából eljártam Chirila Augustin polgármesternél abban az értelemben, hogy a beiratkozás a Magyar Házban történhessen meg. A polgármester a Királyi Helytartóság hozzájárulásával ezt engedélyezte, úgyhogy e hó 8-iktól, szerdától kezdődőleg minden délután 4 és 7 óra között a magyar polgárság a Magyar Házban, Str. Duca 9. sz. alatt eszközölheti a Frontba való beiratkozást.

Ismételten felhívom azon polgárok figyelmét is, akik véletlenségből nem kérték a magyar alosztályba való felvételüket, hogy ezen mulasztás pótlásául újból megjelenhessenek az összeíró tisztviselő előtt, most már a Magyar Ház helyiségében és pólótag kérhetik a magyar alosztályba való felvételüket.

Ebben az irányban a polgármester kéresemre utasítást adott az összeírással megbízott tisztviselőnek.

Magyar testvéri üdvözléssel:

DR. SOÓS ISTVÁN,
ügyvéd. v. képviselő.

Meglopota munkatársait — egyévi fogházzal sújtotta a törvénytörző. Csikszereda. Saját tud. Telepcheanu Gheorghe visói, máramarosmegyei napszámos az uzvölgyi erdőkitermelő vállalat alkalmazásában állott 1931. évben és Bucur Petru, valamint Ungurenu Vasile munkatársaitól elloptott kétezer lei készpénzt. A törvénytörző egyévi fogházra és kétezer lei pénzbüntetésre ítélté.

Katonai jelentkezések Nagyváradon. Tartalékos tisztok a következő sorrendben jelentkeznek: N betűsök február 8-án. A betűsök február 10-én. P, Q betűsök február 10. 11 és 13-án. R betűsök február 14—15-én. S betűsök február 16, 17 és 18-án. T betűsök február 20—21-én. U betűsök 22-én. V betűsök 23—24. Z betűsök február 25-én. — Legénységi állományban levő tartalékos kiskik jelentkezése: Február 8-án az 1922. évfolyambeliek. 9-én az 1921. 10-én az 1920. 11-én az 1919. 13-án az 1918. 14-én az 1917. 15-én az 1916. évfolyambeliek.

Terményárak Nagyváradon. Tőzsdei árak: Buza 410, rozs 310, árpa 390, zab 470. — Piaci árak: Buza 420—425, rozs 320—330, árpa 390, tengeri 315.

Három csiki ügy a marosvásárhelyi bűnügyi tábla elé kerül

Csikszereda. Saját tud. Amint ismeretes, az esküdtsek hatáskörét az ítélőtábla mellett működő „Curtea criminală”-ra, bűnügyi táblákra ruházták át, amelynek ötös tábláirakból álló tanácsának ítélete fellebbezéssel meg nem támadható és csak semmisségi okok tekintetében lehet panasszal fordulni döntésük ellen a Legfelsőbb Semmitűzőkhez.

Ezidőszereint Csik megyéből három ügy került tárgyalás alá közelebről a marosvásárhelyi bűnügyi táblánál. Az első Inte Josif volt gyimesbüki postamester ügye. Mintegy 462 ezer lei közpénz elcsúsztatásával vádolják. Nyolcadik hónapja, hogy vizsgálati fogságban van a gyenge testalkatú és súlyos ideggyógyászati beteg postamester, aki állandóan ártatlanságát emlegeti és azt hangsúlyoztatja, hogy a hiányként feltüntetett jelentékeny összeget egy-egy benemszámítható pillanatában elfizette. — A postamester ellen Lega

Sterie vizsgálóbíró most bocsátotta ki a vádiratot, amelyet Inte nem fellebbezett meg s így az közelebről tárgyalásra kerül.

A bűnügyi táblához kerülő második ügy. Szekeres Agoston csikjenőfalvi gazdálkodó hitvesgyilkossági ügye. Szekeres rosz viszonyban élt kikapós feleségével, állandó volt közöttük a veszekedés, verekedés. Egy ilyen összekapás után Szekeres mult év szeptemberében fejével agyonütötte a tőle már többibben elköltözött feleségét. A leány szülői százezer lei kártérítést kérnek és a saját gondozásukba kívánják venni az egyetlen kis gyermekét is.

A harmadik ügy vádlottja Abos David ugyancsak jenőfalvi ezékely legény, akit gyilkossággal vádolnak. Abos állítása szerint önvédelemből szurta meg egy falusi táncmulató alkalmával legénytársát, annak kezéből kéceavart zsebkészével.

Remélem ismét egészséges leszek...

Zobay Kristóf Cenci (ud. Timis-Torontal) a következő rendkívül érdekes tartalmu levelet küldi nekünk:

„...értesitem Önöket, hogy az első üveg Gastro D. elhasználása után évek sor óta kinzó gyomorgörcseim el-elmaradoznak, szíveskedjenek azonnal utánvétellel címre még 3 üveg Gastro D-t küldeni, remélem, hogy a kúra után ismét egészséges leszek. Közéükből nagyon sokan gyógyultak meg és áldják Önöket kitűnő gyógyszerükért és még nagyon sokan vannak, akik még rendelni fognak, mert aki csak használja, az már rokonai, ismerősei között tovább ajánlja. Én is kérem ezuttal, hogy alábbi ismerősöm címére: Schuld József Cenci — ugyancsak 3 üveg-gel küldeni szíveskedjenek...

Hasonló hála és köszönő levelek tömegesen bizonyítják, hogy a GASTRO D. gyógyszer ma már a gyomorbetegség közkeincsévé vált. Orvosok is ajánlják.

GASTRO D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, valamint megrendelhető az egyedi készítőnél, Császár E. gyógyszerárakban, București, Calea Victoriei 124. 135 lei előzetes be-küldése ellenében.

SZÍNHÁZ

Február 15-én szerdán kezdődik a Thalia nyolcnapos operett-ciklusa

A hölgy hozzám tartozik, Nincs szebb, mint a szerelem és a Szomjas krokodil című újdonságok bemutatója

A jövő hét szerdáján nyolc napos ciklusra Váradra jön a Thalia teljes operett-együttese. Három újdonság szerepel a játékröndben. Az első Pierre Weber és Eisemann Mihály remek zenés vigjátéka: A hölgy hozzám tartozik. A második Sándor Jenő bájosan romantikus, gyönyörű zenéjű, vidám nagyoperettje, a Nincs szebb, mint a szerelem. A harmadik pedig a színház nagy farsangi revü attrakciója, a Szomjas krokodil, amelynek szövegét Szilágyi László és Harmath Imre írták, zenéjét pedig Márkus Alfréd szerzte. Természetesen mindhárom darab a megszokott, nagystílusú kiállításban kerül színre. A ciklus pontos műsora a következő:

HETI MŰSOR:

Szerda, február 15. este 9 órakor: **A hölgy hozzám tartozik.** (Pierre Weber és Eisemann Mihály zenés vigjátéka. Rendező Gróf László. Főszereplők: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Báza Eva, Rajnai Elli, Jenei János, Tompa Sándor, Csoka József, Fülöp Sándor, Deésy Jenő, Örvössy Geza, Csengeri Aladár. Vezényél Schreiber Alajos.)

Csütörtök délután 5 órakor: **Ide gyere rózsám.** (Olcsó helyárrakkal.)

Csütörtök este 9 órakor: **A hölgy hozzám tartozik.**

Péntek este 9 órakor: **Nincs szebb mint a szerelem.** (Sándor Jenő romantikus nagyoperettje. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Báza Eva, Rajnai Elli, Jenei, Tompa, Csoka, Fülöp, Réthely, Csengeri.)

Szombat délután 5 órakor: **Nem leszek hálátlan.** (Olcsó helyárrakkal.)

Szombat este 9 órakor: **Nincs szebb, mint a szerelem.**

Vasárnap délelőtt 11 órakor nagy gyermek előadás: **Sicc urfi kalandjai** c. énekes, tancos gyermekoperett. Nagyon olcsó helyárrakkal.

Vasárnap délután 3 órakor: **Ide gyere rózsám.** (Olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap délután 6 órakor: **Nincs szebb, mint a szerelem.**

Vasárnap este 9 órakor: **A hölgy hozzám tartozik.**

Hétfő este 9 órakor: **A szomjas krokodil.** (Szilágyi László, Harmath Imre és Márkus Alfréd kiállításos nagy revü-operettje, a színház nagy farsangi produkciója. Edző: Gróf László. Zenéi vezérkoresolyás Schreiber Alajos. Téli turisták: Krémer, Sándor Stefi, Báza, Rajnai Elli, Jenei, Tompa, Csoka, Fülöp, Deésy, Réthely stb.)

Kedd délután 5 órakor: **Ide gyere rózsám.** (Olcsó helyárrakkal.)

Kedd este 9 órakor: **A szomjas krokodil.**

Szerda délután 5 órakor: **Nem leszek hálátlan.** (Olcsó helyárrakkal.)

Szerda este 9 órakor: **A szomjas krokodil.** (Bucsuelőadás.)

— Jegyek már válthatók a színház baloldali pénztáránál délelőtt 11—1-ig és délután 4—6-ig.

LEGUJABB

Román és angol vélemények a jugoszláv kormányváltásról

Gafencu külügyminiszter lapja szerint a Stojadinovics által kezdett külpolitikai irány tovább folytatódik

Bucuresti. Saját tud. Gafencu külügyminiszter lapja, a „Timpul“ így ír a jugoszláv kormányváltásról:

Az új jugoszláv kormány megalakításának belpolitikai jelentősége van, de nem jelent ez változást a szomszéd állam külpolitikájában. Senkise vitatta Stojadinovics külpolitikájának nagy vonalait. A nagy jugoszláv államférfiú nagy reális érzelme mellett mindig értékelte a román-jugoszláv barátságot és törekedett a két ország közötti jóviszony kimélyítésére, s ezt az éveken át újraigazolt politikát Pál régensherceg jóváhagyásával folytatta.

A folytatatlanság tehát biztosítva van, s mindazok a feltételek, melyek megerősítették a román-jugoszláv barátságot, ismétlődni fognak. A két ország közötti barátság közös érdekeik teljes megértésén alapul, ez kifejezésre jutott a legutóbbi belgrádi megbeszélések alkalmával is.

Londonból jelentik: A Reuter távirati iroda jelentése szerint angol politikai körökben az a vélemény tartja magát, hogy a jugoszláv kormányváltást, főleg belpolitikai okok és nem külpolitikai kérdések idézték elő. A horvátok nagyon okosan felismerték az előnyös helyzetet és ezt igyekeznek kihasználni. Angol mértékadó körök véleménye szerint rövidesen jelentős javulás áll be a szerb-horvát kérdésben.

IDEIGLENESEN SPAHO MUZULMÁN VEZÉR A JUGOSZLÁV KÜLÜGYMINISZTER

Belgrádból jelentik: Miután Jugoszlávia új külügyminisztere, Cincár-Markovits jelenleg még, mint Jugoszlávia berlini követe, a német fővárosban tartózkodik, ideiglenesen Spaho közlekedésügyi miniszter vette át a külügyminisztérium ügyeinek vezetését.

Francia-angol tanácskozások a spanyol béke érdekében

Negrin kormánya feladta az ellenállás tervét. A nemzetiek a maradék köztársaság városait bombázzák

Londonból jelentik: Corbin londoni francia nagykövet hétfőn este Halifax angol külügyminiszterrel tárgyalt a spanyol helyzetről. A megbeszéléseket kedden folytatták. Beavatott politikai körök véleménye szerint rövid időn belül közös francia-angol jegyzéket juttatnak el Franco tábornokhoz, hogy a további vérontás és pusztulás elkerülésére a fegyverszünet és a békekötés iránt tegyenek javaslatot. Angol körökben úgy tudják, hogy Franco föltétel nélküli megadást követel, mielőtt megkezdene a fegyverszüneti tárgyalásokat. Azt is tudni vélik, hogy Anglia és Franciaország a közeljövőben Franco tábornok kormányát az egyetlen spanyol kormánynak ismeri el.

Perpignanból jelentik: A Havas távirati iroda levelezőjének jelentése szerint a köztársasági kormány által elhatározott végső ellenállást már nem viszik keresztül. Ezt az ellenállást egyenlőre már a kormány tagjainak nagyrésze is majdnem lehetetlennek tartja és a köztársasági körök is ugyanezen a nézeten vannak.

Barcelonából jelentik: A spanyol nemzeti csapatok folytatják diadalmas előnyomulásukat. A Gerone-szakaszon átkeltek a Ter folyón és mintegy 3 kilométernyire nyomultak előre. Elfoglaltak két tengerparti városkát és azoknak környékét. A nemzetiek repülőgépei a hétfői nap folyamán Alicante és Cartagena katonai cél pontjait bombázták.

Chamberlain nyilatkozata az angol-francia kölcsönös segítségnyújtásról

Az angol légihaderő támadó szerepre is fölkészül

Párizsból jelentik: A francia lapok a legnagyobb elismerés hangján írják Chamberlain hétfői beszédéről. Kihangsúlyozzák, hogy a beszéd ünnepléses kötelességvállalás. A Figaro megjegyzi, hogy Chamberlain beszéde a nemzetközi béke ügyét szolgálja.

A hétfői beszéd tulajdonképpen egy hosszabb nyilatkozat volt az angol alsóházban Hendersohn Artur képviselő kérdéseire. Chamberlain e nyilatkozatban többek között a következőket mondotta:

Bonnet január 26-án kijelentette, hogy olyan háború esetén, amikor Anglia érdekei veszélyeztetve volnának, a francia haderő Anglia rendelkezésére áll, épp úgy, mint Anglia is teljes erejéből segítené Franciaországot olyan támadás esetén, melyet Franciaország nem provokált. Az an-

gol kormány teljesen egyetért Bonnet-nak e nyilatkozatával. Nem lehet azonban előre részletezni a kölcsönös segítségnyújtás várható eseteit. Mindenesetre kötelességemnek tartom általában kijelenteni, hogy Franciaország létérdekének bármiféle fenyegetése, bármely oldalról is jönne, szükségképpen maga után vonja az angol hadsereg együttműködését Franciaországgal.

Londonból jelentik: Sir Kingsley Wood angol légügyi miniszter nagy beszéd keretében bejelentette, hogy az angol légügyi haderőt 6 ezer vadász- és 5 ezer bombavető repülőgéppel fogja növelni. A jövő légi háborújában — mondotta a légügyi miniszter — az angol légiflotta nemcsak védelmi, hanem támadó szerepet is fog betölteni.

A Palesztina-rendező értekezlet megkezdése

Az arabok nem ismerik el a zsidókat egyenjogú tárgyaló félnek — Csak kisebbségi jogokat hajlandók nekik adni

Londonból jelentik: Chamberlain angol miniszterelnök által összehívott palesztinai értekezlet kedden nyílik meg. Az értekezlet megtartása elé azonban nagy akadályok gördülnek. Az arabok képviselői ugyanis, nem hajlandók meghallgatni a zsidó ügynökség képviselőinek előterjesztését, sőt nem ülnek le tárgyalni egy asztalhoz sem. A helyzet tehát az, hogy amennyiben az értekezletet mégis megtartják, úgy Chamberlain miniszterelnöknek külön megnyitó beszédet kell tartania az araboknak és külön a zsidók képviselőinek.

A zsidók képviselői nem terjesztenek elő semmilyen új javaslatot, de továbbra is ragaszkodnak ahhoz, hogy Palesztina továbbra is a Népszövetség megbízásos területe maradjon angol gondozás alatt. Az arabok ezzel szemben követeléseiket öt pontban foglalták össze. Ezek a pontok a következők:

1. Tilták meg a további zsidó bevándorlást Palesztinába.
2. Tilták el az arabok tulajdonában lévő földeknek zsidók részére történt eladását.
3. Hatálytalanítsák a Balfour-nyilatkozatot és szüntessék be a zsidó nemzeti otthon megszervezését.
4. Helyettesítsék a népszövetségi megbízást új szerződéssel, mely elismeri a független arab kormányt s a zsidóknak népkisebbségi védelmet biztosítson.
5. Biztosítsák Palesztina arab önkormányzatát.

Az arabok a fenti pontokból nem hajlandók semmit sem engedni.

Az angol kormány egy hónapra szabta meg az értekezlet időtartamát és amennyiben ez idő alatt nem jutnának teljes megegyezésre, úgy saját tervét fogja előterjeszteni.

Apróhirdetések

Lakás

szavanként 3 lei

Kiadó

március 1-re 1 szoba, konyha, spejzos lakás. Nagyvárad, Str. Axente Sever 13.

Két szobás

komfortos udvari lakás május 1-re kiadó. — Nagyvárad, Str. Andrei Muresan No. 12.

Kiadó

4 szobás kertés magánház, központban, május 1-re. Nagyvárad, Str. Pasteur 7. — Ugyanott butorok eladók.

Kiadó

május 1-re 2, esetleg 3 szobás összkomfortos lakás. Nagyvárad, Str. Printul Mihai 6. sz.

Háromszobás

fürdőszobás, szép utcai lakás kiadó. Nagyvárad, Parcul Alba Iulia 2. szám. Megtekinthető délután 2 óráig.

Május 1-re

kétszobás, parkettes, előszoba, konyhas utcai lakás kiadó. Nagyvárad, Principele Mihai-u. 16. szám.

3 szobás

comfortos utcai lakás május 1-re kiadó. Megtekinthető d. u. 4-5-ig. Nagyvárad, Str. Nicolae Zsiga 32. szám.

Allást keres

szavanként 1 lei

Mosást,

vasalást vállal. Ersei, Str. Alexandri 53.

Intelligens

lány ajánkozik gyermek mellé vagy magános nőhöz társalkodónak. Címe: Farkas Kató, Nagyvárad, Delavrancea-utca 43.

Allást nyec

szavanként 2 lei

Szakképzett

gazdatiszt felvétetik. — Pályázatok Sztaray uradalma, Livada, jud. Szatmár, címre küldendők.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Buldog

kölyök kutya eladó. — Nagyvárad, Stefan cel Mare 17.